

66. évf., 2012. X. 4., ára 50 dinár

29

Jó Pajtás

Október 4.

Az állatok világnapja

Silvija Butković HARC c. képe az újvidéki HORSEVILLE 2012 kiállításról

ARADI VÉRTANÚK

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc bukása után báró Julius Jacob von Haynau – a „bresciai hiéna” – mint Magyarország teljhatalmú parancsnoka vezette a magyar forradalmárok elleni megtorlást. A császári haditörvényszék Haynau utasítására meghozott ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg tizenkét tábornokát és egy ezredesét (a 13 aradi vértanút).

Aulich Lajos

Eredetileg a császári és királyi hadsereg tisztje, majd honvédtábornok, a szabadságharc utolsó honvédelmi minisztere. Német származású volt, magyarul nem is tudott, de a magyar alkotmányra tett esküjét végig megtartotta. A szabadságharc során részt vett 1848 nyarán a délvidéki harcokban, majd 1849-ben a tavaszi hadjáratban, az isaszegi győzelem fő részese volt. A hadbírósg kötél általi halálra ítélte.

Damjanich János

Szerb származású honvédtábornok, akinek személyes ellentétei is voltak Haynauval. Századosi rangból gyorsan lépdelt előre a ranglétrán. A Bánságban a szerb felkelők ellen küzdött, majd a tavaszi hadjáratban a III. hadtest parancsnokaként több győztes ütközet tevékeny részese volt. Soha nem vesztett csatát. Lábtörése után az aradi vár parancsnokává nevezték ki. A várat 1849. augusztus 19-én átadta az oroszoknak, akik viszont kiszolgáltatták Haynauknak. Kötél általi halálra ítélték.

Desewffy Arisztid

Már nyugalomba vonult császári katonatiszt volt, mikor a szabadságharc kitörésekor szerepet vállalt a honvédsereg vezetésében. Sok győztes csatát vívott, kitüntette magát a kápolnai csatában és a tavaszi hadjáratban is. Karánsebesnél tette le a fegyvert. Eredetileg kötél általi halálra ítélték, de „kegyelemből” golyóra változtatták.

Kiss Ernő

Honvédtábornok. 1848-ban a szerbek ellen harcolt csapataival, ahol komoly sikereket ért el (beveszi a perlaszi szeb tábort). 1849 elejétől Debrecenben az Országos Főparancsnokságot vezeti, rövid ideig hadügyminiszter-helyettes is volt. Világosnál esett orosz fogságba. Haynau főbe lövette.

Knezić Károly

Horvát származású honvédtábornok. A császári-királyi hadsereg tisztjeként esküdt fel a magyar szabadságharc eszméjének. Részt vett a délvidéki harcokban, majd 1849-ben a tavaszi hadjárat több csatájában. Világosnál tette le a fegyvert. Az aradi hadbírósg akasztásra ítélte.

Október 27-én lesz a Jó Pajtás sakkversenye

Folytatja a hagyományt a Jó Pajtás szerkesztősége, most is megszervezi az általános iskolások igen népszerűvé vált sakkversenyét. Az eddigiekhez hasonlóan, egy-egy iskola legtöbb 5 fiút és 3 lányt nevezhet be, s az egyéni teljesítmények alapján az iskolák csapatainak a sorrendje is kialakul. A versenyt október 27-én, szombaton a bácskertesztúri (Ruski Krstur) iskolában rendezzük meg.

P. J.

Láhner György

Hadapródként kezdte pályafutását a császári-királyi hadseregben, de 1848. nyarán máradosztályparancsnokként a délvidéken harcolt. Ezt követően a hadügyminisztériumban tevékenykedik, ahol a hadsereg felszerelésének, fegyverzettel való ellátásának felelőse volt, komoly szerepe volt a honvédség fegyver- és lőszerellátásában. A hadbírósg kötél általi halálra ítélte. Ötvennegyedik születésnapján végezték ki.

Lázár Vilmos

A császári-királyi hadsereget elhagyva évekig civilként dolgozott. A szabadságharc kitörésekor beállt a honvédségbe, ahol eleinte a fel-dunai hadseregben szolgált századosként, majd őrnagyként. Dandárparancsnok az Észak-magyarországi hadtestben, majd hadosztályparancsnok, Bem József ezredessé lépteti elő. Több sikeres csata megvívása után Karánsebesnél esett fogságba. Az eredeti ítélet szerint kötéllel végezték volna ki, de ezt golyóra módosították.

Leiningen-Westenburg Károly

Német főnemesi származású honvédtábornok, aki magyar nőt vett feleségül. 1848-ban beállt a magyar honvédseregbe. Előbb a szerbek ellen harcolt, majd a tavaszi hadjáratban és buda bevételénél tüntette ki magát. Sikeres ütközeteket vívott Komáromnál, Miskolcnál. A hadbírósg felakasztatta.

Nagysándor József

A császári-királyi hadsereg nyugdíjasaként 1848-ban Pest nemzetőr őrnagya lett. Részt vett a délvidéki harcokban, majd Temesvár környékén harcolt. Nevezetes ütközte a szolnoki csata. A tavaszi hadjáratban a főszerep lovassági parancsnoka volt, Buda ostrománál személyesen

vezette rohamra katonáit. A komáromi, váci és debreceni csaták után Világosnál tette le a fegyvert. A hadbírósg kötél általi halálra ítélte.

Poeltenberg Ernő

Osztrák származású honvédtábornok, aki noha nem is tudott magyarul, csatlakozott a magyar szabadságért küzdő honvédsereghez. A pákozdi csatában Móga mellett harcolt, résztvett Görgői felvidéki hadjáratában. A kápolnai csatában ezredes hadosztályparancsnok volt, sikeres volt a tavaszi hadjáratban. A győri, komáromi és görömbölyi csatákat követően vezérőrnagyként került orosz fogságba. Kötél általi halált halt.

Schweidel József

Osztrák nemességet kapott, magyar honvédtábornok lett. Részt vett a pákozdi és a schwecshati csatában, a fel-dunai hadtest hadosztályparancsnoka. A kormány székhelyeinek (Pest, Szeged, Arad) városparancsnoka. A világosi fegyverletétel után az aradi hadbírósg golyó általi halálra ítélte.

Török Ignác

Császári és királyi mérnökkari tiszt volt. Honvédtisztként Komárom várának parancsnoka volt, ahol az erődítési munkálatokat irányította. A továbbiakban egyebek közt Buda és Szeged erődítését is vezette. A világosi fegyverletétel után a hadbírósg kötél általi halálra ítélte.

Vécsey Károly

Császári és királyi huszárezredes volt, magyar honvédtábornok lett. 1848-ban a délvidéken harcolt, majd 1849-ben már tábornokként a tavaszi hadjáratban vett részt. A fegyverletétel után, október 20-án adta meg magát az oroszoknak, akik kiszolgáltatták Haynauknak. A hadbírósg kötél általi halálra ítélte.

Ötödikes lettem

*Idén ötödikes lettem,
Hátamra nagy terhet vettem.
Vajon meddig kell viselnem?*

*Reggel többet nem alhatok,
Karikás szemmel pislogok,
Fáradtan iskolába baktatok.*

*Fülem szagagatja a csengő,
Csak ne én legyek ma az első!
Bár elrejtene egy felhő!*

*Tanár belép, szava harsan:
Takács Elek, felelj gyorsan!
Mi történt a kőkorszakban?*

*Lábam remeg, szívem dobban,
Szájam feleltre moccan,
Eldadogtam, amit tudtam.*

*Tanár hallgat, tollat ragad,
Ellenőrzöm nála marad,
Halkan mordul: Hordd el magad!*

*Helyre megyek és lerogyok,
A füzetben egy ötös ragyog!
Fellélegzek, boldog vagyok!*

Ötödikesnek lenni nagyon sok szempontból jó. Talán az tetszik benne, hogy végre ötödikes lettél. A nagyok közé tarozol! Felső vagy! Végre sok tanár tanít. Számos érdekes tantárgyat is tanulhatsz. Vándorolhatsz egyik szaktanteremből a másikba. A szünetekben láthatod a szimpátiádat...

Ezúttal az adai Cseh Károly iskola tanulói várnak rám, Dobrotka Mária magyar-tanárnő tanítványai: **Dobrotka Dominik, Kalinka Tamás, Smit Erik, Könyves Fanni, Lajkó Réka, Klima Döníz, Lajkó Csenge** és **Huszák Hédi**.

Dominik már nagyon várta, hogy elkezdődjön a tanítás, mert kíváncsi volt, ki lesz az oszjúk, milyenek lesznek az új tantárgyak.

– Izgatottan vártam, hogy ötödikes legyek – meséli Dominik –, mert kíváncsi voltam az új tantárgyakra. Nem tudtam, milyenek lesznek a tanárok. Szigorúak? Kedvesek? Megértőek? Kellemesen csalódtam, mert máris ötöst kaptam szerb nyelvből, meg az oszít, Lazić Erika némettanárnőt is megszerettem. Mint ahogyan a költő is írja a versében, én is boldog vagyok.

Döníz is nagyon várta, hogy felsős legyen, ugyanis sok mindent hallott a tanárokról...

Az adai ötödikesek

– Vártam már nagyon, hogy felsős legyek. Sok minden újat vásároltunk, ugyanis a régi dolgaimat, blúzaimat, nadrágomat a nyáron kinőttem. Meg új rózsaszínű táskát is kaptam. Azonban sokan mondták, hogy rosszak a tanárok, s kíváncsi voltam, hogy igaz-e – meséli Döníz. – Mondhatom, kellemesen csalódtam én is. Megszerettem a matekot, magyart, bigit, törít... Már tavaly is voltam szavalóversenyen, s eljutottam a szabadkai versenyre. Az idén is ott akarok lenni. Már van sok ötösöm is.

Tamás igazi földrajztudós. Ez lett a legkedvesebb tantárgya.

– Szeretek rajzolni – kezd a mesélésbe Tamás –, de hát ez a tantárgyunk alsóban is volt. Felsőben nagyon megszerettem a földrajzot. Igaz, már eddig is sokkal többet foglalkoztam ezzel a tantárggyal, mint a többivel, ugyanis magánszorgalomból megtanultam százkilencven állam fővárosát.

Erik még egy kicsit gondol a kedves tanító nénire is, de azért az ötödik sem okoz gondot.

– Nagyon tetszik, hogy egyes tanároknak van humoruk, s jól érzem magam az ilyen órákon. Én is szeretek rajzolni, ott ugyanis nem kell tanulni. Máris kaptam jó jegyeket: rajzra és a szerb versre ötöst. Megkedveltem az informatikát is. Elhatároztam, hogy ötödikben is jó tanuló leszek.

Fanni szerint nehéz az ötödik osztály.

– Sok új tantárgy van, sokat kell tanulni, de nekem a legkedvesebb a német nyelv. Szeretem még a biológiát, földrajzot, s per-

sze a magyar nyelvet. Van már ötösöm is szerb nyelvből, meg egy csillagos ötösöm földrajzból...

– Számomra a matek a legkedvesebb – kapcsolódik a beszélgetésbe Réka. – Szeretem megoldani a feladatokat, s ha kell, másnak is segítek.

Hédi viszont a kísérletezéseket kedvelte meg.

– Biológiaórán szoktunk kísérletezni – mondja Hédi. – A múlt órán egy hagyományos néztünk mikroszkópon. Már a nagyítót is használtuk. Ezenkívül megkedveltem a műszaki órát is...

Csenge az oszi jobb keze, ugyanis öt választották osztályelnöknek.

– Az úgy történt – kezd a mesélésbe Csenge –, hogy az első osztályfőnöki órán titkos szavazással választottuk ki az új osztályelnököt. Dér Ákossal egyforma pontszámot kaptunk, így kézfőlnyújtással is szavazott az osztály. Ekkor is döntetlen lett az eredmény. 11-en szavaztak rám, 11-en Ákosra. Végül az oszi egy-egy papírdarabra ráírta a nevünket, összehajtogatta, s az én nevemet húzta ki. Különböző színű tanuló vagyok, s ha nincs ott az oszi, segíték, akinek kell, vigyázok a rendre. Ha fénymásolni kell valamit magyarórára, az is az én feladatom. Megbízhatnak bennem a tanárok, úgyhogy néha még a naplót is én viszem... Szeretek minden tantárgyat, de nekem a matek a legfontosabb, ugyanis ebben az évben is szeretnék versenyezni, mert már tavaly is szép eredményt értem el.

Koncz Erzsébet

Ha kívánhatnék hármat...

Ha a mesék igazak lennének, talán egyszer rábukkanhatnánk arra a bizonyos aranyhalra, aki teljesítené három kívánságunkat. És a való életben néha nagyon is jól jönne, ha léteznének kívánságteljesítő csodalények, akik megkönnyíthetnék vagy szebbé tehetnék a mindennapokat, hiszen vágyai mindenkinek vannak, melyek közül néhány csak varázslat segítségével válhatna valóra. Jó azonban néha eljátszani a gondolatot, hogy mi is lenne az a három dolog, amit az aranyháltól kívánnánk, s milyen is lenne, ha csodálatos képességekkel rendelkeznének, ha jobbra tehetnék a világot vagy boldogabbá az életünket.

A szabadkai Október 10. iskola tanulóit, az ötödik osztályos **Gregus Lillát** és **Péity Árpádot**, a hatodikos **Kujundžić Alexet**, a hetedikos **Fehér Flórá**t és a nyolcadik osztályos **Dzsemasztagity Nikolettát** arról faggattuk, ők mit kívánnának az aranyháltól.

Lilla szerint még az is lehetséges, hogy a varázslatos aranyhal a valóságban is létezik, legfeljebb nem találkozunk vele.

– Ha egyszer valóban találkoznék az aranyhállal, biztosan meglepődnék, de rögtön kívánnék tőle. Azt szeretném, ha tudnék repülni, másodikként szeretnék beszélni a macskák nyelvén, a harmadik kívánságom pedig az lenne, hogy legyek halhatatlan. A repülés nem tudom milyen, de biztosan jó lehet csak úgy felemelkedni és elrepülni. Csak a macskákkal szeretnék beszélgetni, mert nagyon szeretem őket. Van egy cicám, és érdekes lenne vele társalogni, vagy ha az utcán várakozom és találkozom egy kóbor macskával, akkor elbeszélgetnék vele. Ha értenék a nyelvükön, biztosan könnyebb lenne őket megérteni, megnevelni

is. Jó lenne örökké élni, bár talán egyszer azt is megenném, de szerintem előbb vagy utóbb megint összeakadnék az aranyhállal, és akkor visszavonnám a kívánságom.

– Úgy gondolom – mondja Flóra –, ha az aranyhal teljesítené a kívánságokat, akkor nem elsősorban magunkra kellene gondolnunk, hanem mindenki számára kellene valami jót kívánni, legalább egyet. Ezért én azt kívánnám, hogy ne legyenek rossz emberek a világon, mert ők mások kárára vannak. De ne tűnjenek el, hanem csak javuljanak meg. Másodikként azt szeretném, hogy az emberek egészségesek legyenek, hogy ne legyenek betegségek. Azt hiszem, akkor mindenki sokkal boldogabb lenne. A harmadik kívánságom az lenne, hogy a sportban egy kicsit jobb, ügyesebb legyek, bár semmilyen nagy eredményt nem szeretnék elérni.

Alex szerint nincsenek varázslatos lények, de ha lennének, akkor ő is tudna mit kívánni egy aranyháltól.

– Én is szeretnék repülni, és akkor gyorsan mindenhová eljuthatnék. Ez lenne az első kívánságom. Szeretném érteni az állatok nyelvét, hogy megismerjem az életüket, mi érdekli őket, miről szoktak beszélgetni egymás között. Nagyon szeretem az állatokat, biztosan jópofa lények. Lehet, hogy van humorérzékük, meg sokkal érdekesebb a szemléiségük, mint amennyit most látunk belőlük, de nem tudjuk, mert nem értjük őket. Harmadikként azt szeretném, ha tudnék a víz alatt lélegezni, mert nagyon szeretek búvárkodni, és nagyon jól jönne, hogy amikor a tengeren vagyok, akkor mélyre beúszhassak, és lemerülhessek tengeri csillagokat, kagylókat gyűjteni.

Nikolettának csak két kívánsága lenne, a harmadik kívánság lehetőségét viszont odaajándékozna valakinek, akinek nagy szüksége lenne az aranyhal segítségére, vagy annak, aki neki segített, amikor ő bajban volt.

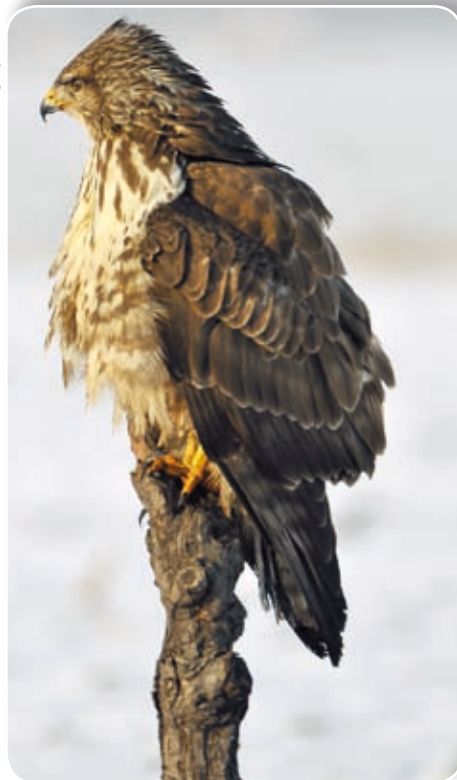
– Magamnak azt kívánnám, hogy a tudást gyorsan magamba szippantthassam. Nemcsak addig, amíg iskolába járok, hanem az egész életem folyamán. A könyvekben rejlő tudást is szeretném megszerezni, meg persze azt a gyakorlatban is jól hasznosítani. Jó lenne, mert az iskolában javulna a tanulmányi eredményem, a mindennapokban pedig másoknak tudnék segíteni. A másik kívánságom az lenne, hogy bármibe is kezdek, az sikerrel végződjön, például az iskolai versenyeken, a felvételin, a sportban, meg majd egyszer a munkámban, a családon belül, vagyis az élet minden területén.

– Én azt kérném az aranyháltól, hogy mindenféle nyelvet ismerjek, ha például elmegyek nyaralni egy másik országba, akkor megértsem, amit mondanak – kezdi Árpai. – Persze nemcsak nyaraláskor kellene a nyelvismeret, hanem elutaznék távoli országokba mindenféle törzsekhez, hogy megismerjem őket, a mindennapjaikat, szokásaikat, és az utazásaimról aztán könyvet írnék vagy filmet készítenék. Másodikként azt kívánnám, hogy tudjak teleportálni, gyorsan egyik helyről a másikra jutni, mert az nem kerül sem pénzbe, sem időbe. Még az is megtörténhet, hogy ez egyszer tényleg lehetséges lesz, mindenesetre jó lenne. A harmadik kívánságom az lenne, hogy minden dolog ingyenes legyen, és akkor a szegény embereknek is mindenük meglenne, és boldogabbak lennének.

Sztojánovity Livia

Cserebogarak telelnek

Fotó: Gergely József

Egerészölyv

Folyók és tavak mentén vagy csatornák partján járva néha elének kerül egy-egy menyét vagy hermelin. Hasonlítanak egymásra, de az utóbbi farkának hegyi része mindig fekete. Bármikor találkozunk, mindig megpróbálom az egér cincogását utánozva közelebb csalni őket, és ez, tekintve, hogy többnyire éhesek, gyakran sikerül is. Elbűvölő látvány, amikor jellegzetes ugrásaikkal közelednek, majd amikor már gyanakodni kezdenek, felágaskodnak, fehér mellénykájukat mutatják, azután villámgyorsan megfordulnak és menekülnek.

Mindkét kisoragadozó tápláléka a rágcsálók közül kerül ki: pockokat és egereket zsákmányolnak, de legyűrik a hörcsögöt is. Sajnos, gyakran sörétek végeznek velük, pedig nem pusztítani, hanem védeni kellene ezeket a karcsú testű, kecses mozgású állatokat.

Folyókban és tavakban egyaránt gyakori a horgászok kedvelt zsákmánya, a ponty, amelynek néha akár 10 kilós példányai is horogra akadnak. Amikor a vizek lehűlnek, a pontyok beszüntetik a táplálkozást, és többmagukkal az iszapba fúródva pihennek, vermelnek. A folyók kavicsos medrében, általában a fenék közelében keresi táplálékát a védett selymes durbincs. Ugyancsak az oxigénben dús, hideg, gyors folyású vizeket kedveli a dunai galóca. A Duna és a Tisza felső szakaszán, valamint a Dráva és a Mura vízrendszerében fordul elő kis számban.

Az őszi határ kissé egyhangú, „lepusztult” képet nyújt, de látnivaló azért mindig akad. A mezei pocok állománya általában négyévente túlszaporodik (gradál), ilyenkor a lucernatarló, a felhagyott répaföldek és a legelők szinte mozogni látszanak a nappal is a felszínen szaladgáló, rengeteg rágcsálótól. A terített asztal közelre csábítja a ragadozókat. Nappal egerészölyvek és vörös vércsék, míg éjszaka baglyok, rókák és görények használják ki a táplálékabőséget.

Ha még az alkony beállta előtt felülünk egy közeli magaslesre, megfigyelhetjük a

gyakran már naplemente előtt vadászni kezdő rókát. Sok pockot elpusztítanak a baglyok is. Amikor a Madártani Intézetben a köpeteiket vizsgáltam, az erdei fülesbagolynál a gradáció idején rendszeresen 90–100 százalékban mezei pockok maradványait találtam. Megnőtt a számuk a gyöngybagoly köpeteiben is, de a mintákban mindig szép számmal voltak cickánykoponyák is. A köpetvizsgálatok igazolták, hogy a törpegernek is vannak gradációi.

A mezei düloutak mentén októberben még virít a katáng, bár a szirmok kék színe megfakult, ősziessre változott. Ugyanott az aszatfélék lila virágai is kínálják magukat a még repülő rovaroknak. Gyakran látom a szép bogáncslepkét ezeken a virágokon. Ez a lepke egyébként is kötődik az aszatfélékhez, mert hernyói a csalán mellett ezeken a növényeken is fejlődnek.

A kertekben a téli araszolók októberben vagy novemberben kezdik meg lepkeéletüket. A nőtények röpképtelenek, a földből kibújva a gyümölcsfák törzsére másznak, és ott várják a megtermékenyítésükre érkező, repülő hímeiket. A késő őszi időszakban furcsa látvány az araszolólepkék rajzása, amely szakirodalmi adatok szerint néha sűrű hőesséssel párosulhat.

Sok érdekes dolgot láthatnánk, ha a felszín alá tudnánk tekinteni. Megfigyelhetnénk például a májusi cserebogár fejlődését. Ez a rovar élete legnagyobb részét a talajban tölti, míg kifejlett bogár alakban rövid életű: rágcsálja a lombokat, petézik, azután elpusztul. A petékből kikelő apró lárvák eleinte humusszal táplálkoznak, de a nyár vége felé már gyökereket is rágnak. Gyorsan nőnek, és ahol sokan vannak, a következő évben már nagy károkat okozhatnak.

A cserebogarak bizonyos években tömegesen kelnek szárnyra, és rágcsálják a gyümölcsfák leveleit. Közülük sokat elpusztítanak a madarak. Még házi verebet is láttam nemegyszer, amint földre kényszerítette a repülő bogarat. Éjszaka a kúvik és

a nagyobb denevérek vadásznak rájuk, de kártételüket legfeljebb csak csökkenthetik, megakadályozni nem tudják. Mi viszont sokat használhatunk azzal, ha lerázzuk az ágakról a hajnali órákban dermedten kapaszkodó rovarokat, és összegyűjtve táplálékkiegészítő, fehérjedús takarmányként a baromfiknak adjuk.

Az állatok, ha tehetik, kihasználják az épületek nyújtotta lehetőségeket. A panelházak szűk repedéseiben denevérek készülődnek a téli álomra, a nyestek előszeretettel költöznek be padlásokra és templomtornyokba, és ősszel nagyon sok rovar is az épületek belsejébe húzódik. Láttam már olyan használaton kívüli helyiséget, ahol a falon egymás közelében kéttucatnyi nappali pávaszem pihent. Csukott szárnyakkal mozdulatlanul várták, hogy az első tél végi vagy tavaszi napsugár újra kicsalogassa őket a szabadba.

Minden évben előfordul, hogy kora tavasszal katicabogarak mászkálnak az ablaküvegen, és keresik a szabadulás útját. Annak idején a Sváb-hegyen, a Madártani Intézetben tavasszal tucatnyit engedtem szabadon. Nem tudom, mikor jöttek be az ősszel soká nyitva tartott ablakokon, és hol rejtőztek, mindig csak tavasszal láttam őket.

Épületekbe – kamrákba, pincékbe, pajtákba és istállókba – húzódnak be ősszel a rágcsálók, például az erdei egerek is. Kint a mezőkön a kukoricakévékből összerakott gúlák védelmét keresik. A törpegernek még fészket is építettek a kévéken, a legtöbbet térdmagasságban találtuk. A kévéket egyenként átpakolva sok rágcsálót – mezei pockot, erdei és törpeegereket, néha cickányt is – fogtunk pusztá kézzel, amint rendszerint az utolsó kéve alól próbáltak menekülni.

Fotó: Buzás Endre

Cserebogár és lárvája, a pajor

Sch. E.

Megszületett a világ első ortigroszlánja

A Nyugat-Szibériában fekvő novoszibirszki állatkertben látta meg a napvilágot az idén augusztusban Kiara, a világ első ortigroszlánja. A kölyök apja afrikai hím oroszlán, az anyja pedig liger, vagyis az oroszlán és a tigris keveréke. A sajtó a jövővényt liliger néven emlegeti. A hibridek nevét apa-anya sorrendben adják. Például a liger és a tigon kifejezések a lion (oroszlán) és a tiger (tigris) szavakból jöttek létre úgy, hogy mindig a hím neve került előre. Ennek megfelelően

a liger magyarul oroszgris, a tigon pedig tigriszlán.

A kölyök az első ismert hibrid, amely egy oroszlán és egy tigriszlán utódaként született – Zita, Kiara anyja tigriszlán, apja, Sam afrikai oroszlán. A novoszibirszki állatkertben az oroszlánokat és tigriseket közös kifutóban tartják, ennek eredményeként látta meg a napvilágot először Zita, most pedig Kiara. A kis ortigroszlán nőténytől októbertől tekinthetik meg a látogatók.

„Mivel a kölyök csak most kezdett növekedni és fejlődni, a személyisége még nem alakult ki, de biztos vagyok benne, ha felnő, nyugodt, magabiztos és erős állattá válik” – nyilatkozta Roza Szolovjova, az állatkert nagymacskáért felelős gondozója.

Kiara egyelőre egy házimacska társaságában tölti idejét, mivel anyja teste nem termel elegendő tejet.

ÁLLATKIRAKAT

Nyolcszáz kilométert vándorolt gazdija után

Számos megható történetet hallani, olvasni hűséges állatokról, akik kilométereket utaznak, csak hogy visszatáljanak az otthonukba, vagy ráleljenek messzire költözött gazdájukra.

Ezt tette a fekete labrador kutya, Bucky is, akit legjobb barátja, Mark Wessells virginiai kertés otthonában hagyott édesapjával, mert új lakhelyén, a dél-karolinai Myrtle Beachen nem tarthatott állatot.

Nem sokkal a fiú költözése után azonban Buckynak is nyoma veszett. Mindenki számára rejtély, hogy tehetett meg kb. 800 kilométert a jó irányba, de valahogy mégis Mark új lakásától nem messze kötött ki fél év múlva. Egy család fogadta be, és amikor állatorvoshoz vitték, a mikrochip alapján be tudták őt azonosítani.

– Azt hittem, elbögöm magam, de végül sikerült legyőznom a meghatótságot. Azonnal felismert, tudott mindent, amit megtanítottam neki. Soha többé nem hagyom őt el! – mondta Mark egy helyi televízió riporterének.

A tudósok már régóta vizsgálják az ún. psi-trailing jelenséget, mely az élőlények testében végbemenő elektromágneses folyamatokon alapul. Ha egy kutya és egy ember nagyon erősen kötődni kezd egymáshoz, az mérhető változásokat hoz létre a szervezetükben, s ha ez az egyensúly, jelen esetben a távolság miatt megbillen, akkor a kifinomult érzékeléssel rendelkező állat addig nem nyugszik, amíg újra helyre nem állítja a „rendszer”.

Póniméretű a világ legnagyobb dán dogja

Amikor a michigani Doorlag család sétálni indul Zeusszal, a környékbeli gyerekek mind ámulva gyűlnek köré, van, aki azt hiszi, nem is ebet, hanem lovat lát.

Zeus két hátsó lábán állva több mint 223 centi magas, ezzel elnyerte a Guinness Rekordok Könyvének legnagyobb kutyája címet. Sokakban felmerül a kérdés, vajon milyen érzés egy ilyen hatalmas teremtménnyel együtt élni; nos, azt leszámítva, hogy Zeus több mint 13 kilónyi ételt is megeszik egy nap, nagyon mulatságos.

Az emberek sokszor tesznek kedvesen csipkelődő megjegyzéseket, mint pl.: „Nyergetek is van rá otthon?” vagy „Ez most kutya

vagy egy ló?”, és ez sok vidám percet szerez a családtagoknak, főleg a gyerkőcöknek.

– Elégé meglepődtünk, mikor megtudtuk, hogy miénk a világ legmagasabb kutyája. Mi csak egy átlagos család vagyunk Michiganból, szóval úgy gondoljuk, nagyon izgalmas, hogy a kutyusunk bekerült a Rekordok Könyvébe – mondta Denise Doorlag, az egyik gazdi.

A dán dog, melyet német dognak is neveznek (hivatalos neve Deutsche Dogge), ideális családi kedvenc, mert nagyon barátságos, hűséges és gyerekszerető, de ha kell, meg is védi a gazdait. Scooby Doo-t, a híres rajzfilmfigurát is erről a fajtáról mintázták.

HOROG

A kuttyogatás egyelőre még a felnőttek horgász műfaja, de a felnövő nemzedék egyre-másra lesi el a szakma mesterfogásait. Az adai kuttyogatóversenyen az egyik csónakban megfigyelőként, szakmai ismeretek gyűjtése végett jelen volt **Szemerédi József** is. Miközben lencsevégre kaptuk, igen ügyesen tartotta a sikamlós testű harcsát. Látszott, nem először teszi. Néhány év múlva komoly vetélytársa lesz a felnőtteknek.

Küldjetelek...

- **Élménybeszámolót**
- **Beszámolót a zsákmányról**
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Van egy kérdésem!**

Címünk:

**Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad**

E-mail címünk

jopajtas.bum@magyarszo.com

dunaimisi@gmail.com

Telefon: **021/457-100**

mobil: **064/467-10-55**

Szeretek horgászni

Forró nyári délután volt, amikor kiertem a Tiszára a sárga part-hoz. Horgászfelszerelésként háromméteres Maver dévérező botot használtam DAM orsóval, rajta 0,20-as zsinórt, a csali pedig csontkukac volt. Több bizonytalan csalipiszkálás után érkezett egy szép kapás. Az eredmény: 2,5 kilós dévérkeszeg!

Szalma Vivien

Törpegéb a Tiszában

A közelmúltban egy olyan halfaj került elő a Tisza-tóból, amelyet eddig még sem a tározóban, sem a folyóban nem észleltek. A Tisza új faja egy törpegéb, amely élettartam és méret tekintetében is negatív csúcstartó a hazai halak körében. **Harka Ákos** és munkatársai egy olyan halfajra bukkantak a Tisza-tóban, amely a tározóra és a folyóra nézve is újnak számít.

A Tisza új hala valószínűleg az a kaukázusi törpegébként azonosított faj, amelyet egy 2009-ben fogott szamosi példány alapján elsőként Halasi-Kovács Béla és Antal László írt le a Kárpát-medencéből. A vizsgálatok még nem fejeződtek be.

Egyelőre tisztázatlan, hogy a Fekete-tengerben és a Duna torkolati szakaszán honos hal hogyan került a Tisza vízrendszerébe, de hogy közvetlen halászati-horgászati jelentősége nem lesz, az biztosra vehető. A mindössze másfél évig élő és maximálisan mintegy 3 centis testhosszt elérő hal ugyanis még csalinak is kicsei. Közvetve azonban hatással lehet őshonos halainkra: szaporasága és nyurgasága következtében gyakori és könnyen nyelhető tápláléka lehet a fiatal ragadozóknak, köztük is elsősorban a szűk torkú süllő és kősüllő ivadékaiknak.

Magyar Haltani Társaság

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Október 4.

Ferenc, Aranka, Hajnalka és Fodor napja.

Ferenc: Francia, latin eredetű név. Az olasz Francesco név latinosított Franciscus formájából származik. Assisi Szent Ferenc gyermekkori beceneve volt, melyet azért kapott, mert édesanyja francia származású volt. Jelentése: francia.

Fodor: Magyar eredetű név. Jelentése: göndör hajú.

1228. X. 4. (784 éve)

Assisi Szent Ferenc szentté avatásának évfordulója. Ő Olaszország védőszentje, a kereskedők, a szegények, a szociális munkások, a környezetvédők és az állatok patrónusa. Assisi közelében szegénységet hirdető követőivel alapított rendet. Prédikált a madaraknak, megszelídítette a városban garázdálkodó gubbiói farkast, testén viselte Krisztus sebeit.

1991. X. 4. (21 éve)

Az állatok világnapja. Assisi Szent Ferencnek, az állatok patrónusának emlékére ünneplik világszerte az állatok napját. Ez alkalmából sok helyen felvonulásokat rendeznek állattartók és állataik.

Október 5.

Aurél, Pálma és Attila napja.

Aurél: Latin eredetű név, az Aurelius római nemzetségnévből származik. Jelentése: aranyos.

Attila: Germán, közelebről gót eredetű. A hun fejedelem, Attila igazi nevét nem ismerjük, a seregében és udvarában szolgáló germánok nevezték a nagy uralkodót Attila, azaz atyuska, apácska néven. A gót atya szó kicsinyítő képzős származéka.

1864. X. 5. (148 éve)

Megszületett Louis Lumière francia kémikus, aki testvérel (Auguste Lumière) feltalálóként és filmkészítőként korszakalkotó szerepet játszottak a fotográfia és film történetében. Nevüket többnyire együtt emlegetik, Lumière testvérek, illetve Lumière fivérek formájában. Számos fényképzési szabadalmuk mellett a legfontosabb a mozgókép rögzítésére és vászonra történő kivetítésére, valamint másolásra egyaránt alkalmas kinematográf elkészítése volt.

1917. X. 5. (95 éve)

Debrecenben megszületett Szabó Magda neves és népszerű magyar író, költő, műfordító. Költőnek indult, de 1958 után

már regény- és drámaíróként ismerjük. A Freskó és Az óz című regények hozták meg számára az országos ismertséget. Számos önéletrajzi ihletésű regényt írt, az Ókút, a Régimódi történet és a Für Elise saját és szülei gyermekkorát, valamint a 20. század elejének Debrecenjét mutatja be. 2007. november 19-én, 90 éves korában érte a halál.

Október 6.

Brúnó, Renáta, Csaba és Berény napja.

Renáta: Latin eredetű név, a Renátusz férfinév női párja. Jelentése: újjászületett.

Berény: Régi magyar személynév, a török kabar törzsnévből származik, a Berend név alapszavából. Jelentése: régi magyar törzsnév.

1849. X. 6. (163 éve)

Az 1848–49-es szabadságharc végéig jelentő világszerte ismert fegyverletétel után a császári haditörvényszék ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg tizenkét tábornokát és egy ezredesét (a 13 aradi vértanút). Ezek: Aulich Lajos, Damjanich János, Desseffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézych Károly, Lahner György, Lázár Vilmos ezredes, Leiningen-Westerburg Károly, Nagysándor József, Pöltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly. Pesten ezen a napon végezték ki Batthyány Lajos volt miniszterelnököt.

1908. X. 6. (104 éve)

Az Osztrák–Magyar Monarchia kormánya bejelentette Bosznia-Hercegovina annexióját (bekebelezését). Innen már egyenes út vezetett az első világháborúhoz...

Október 7.

Amália, Mária, Márk, Márkus, Szeferiusz, Bekény, Engelbert, Gerold, Rodion és Vendelina napja.

Engelbert: Germán eredetű férfinév. Jelentése: híres az angolok között.

Rodion: Görög eredetű név. Jelentése: rózsza. Más feltevés szerint a keleti keresztények által használt kereszt név, így jelentése: Rodosz szigetéről való.

1944. X. 7. (68 éve)

A Dumbarton Oaks-i konferencián az Egyesült Államok, a Szovjetunió, Nagy-Britannia és Kína képviselői elhatározták, hogy a Népszövetséget felváltják az Egyesült Nemzetek Szervezetével (ENSZ).

1982. X. 7. (30 éve)

Először mutatták be a Broadway-n a Macskák című musicalt, T. S. Eliot és Andrew Lloyd Webber alkotását. A musicalt több mint 20 évig folyamatosan játszották, azóta is számos színház repertoárjában van jelen világszerte. A magyar fordítás – Romhányi József (a „rímhányó Romhányi”) és Rigó Béla munkája – talán még az eredetinel is szellemesebbre sikeredett, ahogyan az korábban a Kőkorszaki szakik (The Flintstones) fordításával is történt...

Október 8.

Koppány, Mária, Bettina, Brigitta, Dömötör, Szeferiusz, Benedikta, Demeter, Gitta, Pelágus, Pelágus, Semjén, Simeon és Gerjén napja.

Koppány: Török, magyar eredetű név, régi magyar személynév, az István király ellen lázadó főúrnak a neve. Jelentése méltóságnév: nagy, győzelmes, erős, magas.

Simeon: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: meghallgattatás.

1896. X. 8. (116 éve)

A Magyarok Nagyasszonyának ünnepe. A hagyomány szerint Szent István király halála előtt Szűz Mária oltalmába ajánlotta koronáját és országát. 1980-ban II. János Pál pápa ezen a napon szentelte fel a római Szent Péter-bazilika altemplomában az új magyar kápolnát, a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére.

1902. X. 8. (110 éve)

Átadták rendeltetésének a Magyar Országgyűlés épületét. Steindl Imre legfőbb műve, egyben Budapest egyik építészeti szimbóluma az Országház, azaz Magyarország parlamentjének épülete, amely tervei alapján 1885–1904-ben épült. Budapest V. kerületében, a Duna partján, a Kossuth Lajos téren található.

Október 9.

Dénes, Ábrahám, Elemér, Andor, Ábris, Günter, Ibrány, Velmira és Rusztem napja.

Dénes: Görög eredetű név, a Dionüszosz névből származik. Jelentése: Dionüszosznak ajánlott. A görög mitológiában Dionüszosz a bor és a szőlő istene.

Rusztem: Perzsa eredetű név. Jelentése: vidéki.

1874. X. 9. (138 éve)

Postai világnap. 1874. október 9-én alapították az Általános Postaegyesületet, melyet később Egyetemes Postaegyesületnek neveztek. Az egyesület a nemzetközi postaszolgálat összehangolása, továbbfejlesztése érdekében jött létre. Az egyesület 1948-tól az ENSZ szakosított intézménye, jelenleg több mint 160 ország a tagja.

1940. X. 9. (72 éve)

Liverpoolban megszületett John Lennon, a Beatles-együttes egyik alapító tagja. Az ötvenes évek végén állt össze

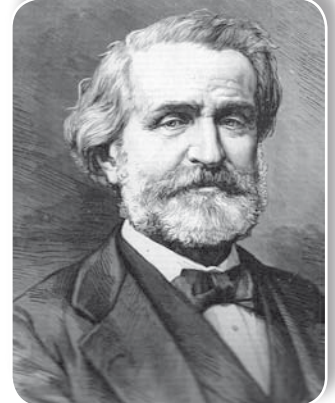
a zenészcsoporthoz, amelynek tagjai voltak: John Lennon, Paul McCartney, George Harrison és Ringo Starr. A melodikus rockzene tipikus képviselői lettek. Lennon zenei karrierje mellett békeaktivista, író, színész és festőművész is volt.

Október 10.

Gedeon, Leó, Dániel, Sámuel, Hajna, Lajos, Ferenc, Bendegúz és Leon napja.

Gedeon: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: kétélű kard, kardforgató, sebzett kezű, romboló, pusztító, harcos, vágó.

Bendegúz: Hun magyar eredetű név, Attila hun uralkodó atyjának nevéből származik.

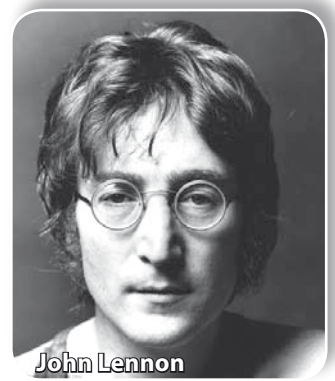

1813. X. 10. (199 éve)

Az olaszországi, Párma-környéki Le Roncolóban megszületett Giuseppe Verdi (születésikori nevén: Joseph Fortunin François Verdi) olasz zeneszerző, korának legtöbbet játszott operaszerzője. 1842-ben mutatták be első nagy sikerét, a Nabuccót. 1844-ben az Ernani, 1847-ben a Macbeth került bemutatásra. Az 1851-ben írt Rigoletto és az 1859-es Álarcosbál című operáinak szövөгött az osztrák cenzúra miatt meg kellett változtatnia. 1867-ben mutatták be a Don Carlos, 1871-ben az Aida című operáját. A William Shakespeare drámáiból írt két utolsó alkotását, az Othello című operát (1886) és a Falstaff című vígoperát (1992) tekintik a legkiemelkedőbb műveinek.

1865. X. 10. (147 éve)

A több mint 160 találmányt magáénak tudó John Wesley Hyatt szabadalmaztatta a szilárd, de rugalmas nitrocellulózsból (az első valódi műanyag) készült biliárdgolyót, azzal a céllal, hogy ezentúl ne elefántcsontból (agyarból) készítsék.

John Lennon

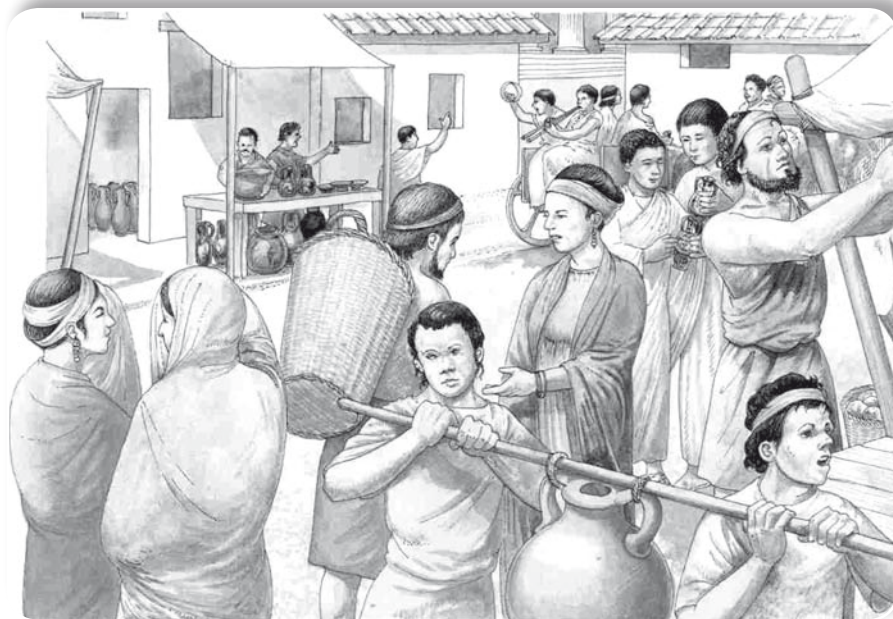
A spártai állam

Sparta görög városállam volt a Peloponnészosz félsziget Lakónia nevű tartományában. A városállamot az i. e. 900. év körül a dórok spártaiaknak nevezett törzse alapította. A spártaiak leigázták az őslakos akhájokat, és kegyetlen szigorral uralkodtak felettük. A leigázottak földjeit elvették, de továbbra is velük műveltették meg. Az őslakókat a spártaiak tehát rabszolgákká, azaz helotákká változtatták.

A teljes jogú spártaiak alig tízezen, míg a leigázott akhájok néhány százezen lehettek. A spártaiak a hatalmukat csak úgy tudták megtartani, hogy erős katonai államot alapítottak. Ennek az államnak Spárta városa volt a központja, amely nem volt más, mint egy síkságon fekvő nagy katonai tábor. Itt éltek a teljes jogú spártaiak családjaikkal, míg a városállamhoz tartozó környező falvakban mindenütt a rabszolgák és félszabad alattvalók laktak.

Lükurgosz, a spártaiak legendás királya híres törvényhozó is volt, és leírta a spártai törvényeket. A spártaiak teljes egyenjogúságban éltek, minden felnőtt részt vehetett a népgyűlésen, mindegyikük egyformán szavazhatott, és bármelyiküket megválaszhatták bármely állami tisztségre. Egyenjogúságuk alapja az állami földtulajdon volt. Tehát minden spártai egyforma nagyságú földet kapott, mert a föld annyi részre lett felosztva, ahány teljes jogú spártai volt. Mivel a rabszolgák is állami tulajdont képeztek, a spártaiak a föld megművelésére a rabszolgákat az államtól kapták.

Lükurgosz törvénye szerint a spártai állam élén két király állt. A királyoknak minden tiszteletet megadtak, de hatalmuk csak háború esetén volt. A teljhatalmat Spártában a vének tanácsa gyakorolta, amelyet a legtekintélyesebb spártai családfejek alkottak. A vének tanácsa határozott, a határozatokat pedig a királyok a népgyűlés elé terjesztették. A népgyűlés hangos tetszésnyilvánítással elfogadta, vagy nemtetszés-nyilvánítással elvetette azokat. Spárta tehát rabszolgatartó arisztokratikus monarchia (királyság) volt.

Civil foglalkozások

Csecsemőgondozás Spártában

A spártaiak életét születésüktől egészen halálukig szigorú törvények szabályozták. A hagyomány szerint a törvényeket Lükurgosz, a spártai király hozta, hogy ezekkel is biztosítsa a spártaiak uralmát a sokkal nagyobb számú meghódított őslakos felett.

A megszületett gyermek felnevelése nem az apától függött. A csecsemőt el kellett vinni a vének tanácsa elé. Itt a tanács tagjai megvizsgálták a gyermeket, s ha jó testalkatúnak és erőteljesnek találták, akkor úgy rendelkeztek, hogy fel kell nevelni. Ha viszont a csecsemő satnya és csúnya volt, kivitték a Taigetosz-hegy melletti szakadékhoz azzal a megmondalással, hogy neki is jobb, ha nem él, meg az államnak is, mivel már kezdetől fogva csúf és erőtlenségű volt. A csecsemőnevelést ügyesen és gondosan végezték, pólyázás nélkül, hogy a csecsemő tagjai és teste szabadon maradjon. Úgy nevelték őket, hogy az ételben ne válogassanak, sötétben ne féljenek, s ha egyedül maradnak, ne szépegjenek, zsebelődjének és siránkozzanak.

Mihelyt betöltötték hetedik életévüket, csoportokra osztották őket, közösen nevel-

kedtek, játszottak, és mindenkire nézve kötelező volt a szigorú fegyelem. Egyébként egész nevelésük arra irányult, hogy példásan engedelmeskedjenek, minden fáradságot elviseljenek, és győzzenek, ha fegyvert kell fogni.

Az úgynevezett gümnaszionokban nevelőik kimerítő testgyakorlatokkal, szegényes táplálkozással, hiányos öltözködéssel és gyakori korbácsolással edzették őket. A legfontosabb volt a kardvívás, a dárdavetés és a pajzshasználat fortélyainak elsajátítása. Olvasni, írni és számolni is megtanították ugyan őket, de a tudomány és a művészet nem kapott helyet az oktatásban.

A spártai nőkről és a lányok neveléséről

Egy spártai nő meghallotta, hogy fia a csatában elesett. „A gyávák sírjanak – mondta –, én azonban könnyek nélkül és megnyugodva temetlek el, mint aki az én fiam és spártai vagy.”

Egy másik spártai nő, annak hallatára, hogy a fia hősi halált halt, így szólt: „Az enyém volt.” Mikor pedig a másik fiáról megtudta, hogy gyáván elmenekülve maradt életben, azt mondta: „Nem volt az enyém!”

A spártai lányokat nem nevelték annyira keményen, ők otthon fanni, szöni, házimunkát végezni tanultak. De azért, hogy erősek és edzettek legyenek, őket is szoktatták a nélkülözésre, a fizikai erőfeszítéshez. Hétéves koruktól ők is rendszeres testgyakorlatokat végeztek: birkóztak, futottak, ugrottak, dárdát vetettek stb. Arra nevelték őket, hogy zokszó nélkül viseljék el a fájdalmakat, megpróbáltatásokat. A spártai nők sohasem siratták a férjüket, fiaikat, testvéreiket, ha hadba vonultak.

Összeállította:
Uri Ferenc történész

Harcosok viselete

Harci jelenet, vázarajz

Kétszáz éve született

Haraszthy Ágoston (Futak, 1812–Nicaragua, 1869)

„Haraszthy Ágoston ezredes, a kaliforniai szőlőkultúra atyja 1856 és 1869 között, ettől a tértől két mérföldnyi-re, északkeletre alapította meg a hírneves Buena Vista szőlőgazdaságot és borpincészetet, s megteremtette az egyre virágzóbb kaliforniai szőlőkultúra alapjait.” Az idézett szöveg egy – a kaliforniai Sonoma főterén kőtalapzatba foglalt – bronztáblán olvasható.

A (ma Újvidék peremtelepülését képező) Futakról, földbirtokos családból származó Haraszthy Ágoston életrajzi adatai bizonytalanok. 1840-ben érkezett az USA-ba. Élményeit *Utazás Északamerikában* (Pest, 1844) című kétkötetes útleírásában foglalta össze. A magyar olvasók a színes leírásokból megismerkedhettek az amerikai indián törzsekkel, a tájjal, a városokkal, a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem állapotával.

Haraszthy először Wisconsinban próbálkozott meg a szőlőtermesztéssel, de a kedvezőtlen éghajlat kudarcra ítélte vállalkozását, ezért családjával Kaliforniába települt. 1857-ben vásárolta meg Buena Vista névre keresztelt birtokát a San Franciscótól északra fekvő Sonoma határában. A vulkanikus talajú, napsütötte vidék ideális volt a szőlőtermesztésre. Haraszthy sokféle szőlőfajtát telepített. A szőlővesszőket Európából (például Magyarországról és Spanyolor-

Az idősödő Haraszthy Ágoston Kaliforniában

Haraszthy Ágoston (jobbról) testvéreivel Futakon

szágból) hozatta. Haraszthy Kalifornia Állam Mezőgazdasági Társulata (California State Agricultural Society) fölkérésére beszámolót készített a szőlőtermesztés és a borászat során szerzett tapasztalatairól. A jelentést (Report on Grapes and Wines of California, Sacramento, 1859) kiosztották a kaliforniai gazdák között. Haraszthy azt javasolta, hogy az Egyesült Államok kormánya hozasson a világ különböző országaiból szőlővesszőket. Így kiválaszthatnák a legmegfelelőbb fajtákat, és a kaliforniai szőlőtermesztés feleslegessé tenné a bor, a konyak és a mazsola behozatalát. Kalifornia kormányzójának megbízásából Haraszthy európai körutazást tett 1861-ben, és mintegy százezer szőlővesszőt vásárolt. Tapasztalatairól beszámolót (Grape Culture, Wines and Wine Making with Notes upon Agriculture and Horticulture, Harper & Bros., New York, 1862) készített, amely még a 20. század elején is

a borkészítés fontos műve volt az Államokban. Kalifornia szinte minden szőlőbirtokán megtalálhatóak voltak a szőlőiskolájában szaporított fajták. Élete végén Nicaraguába települt, és ott kezdett vállalkozásba. Halálának körülményei ismeretlenek.

Haraszthy Ágoston úttörő munkásságának nagyságát a kaliforniai szenátus születésének 150. évfordulóján, 1961-ben határozatban örökítette meg: „ő, a kaliforniai szőlőkultúra atyja, aki Kaliforniát az Egyesült Államok szőlőskertjévé varázsolta...” Az Egyesült Államokban tisztelettel ápolják Haraszthy emlékét, minden szőlész-borász lexikon, szakkönyv tárgyalja szerteágazó tevékenységét. Életrajzi jelennek meg és újra kiadták az európai tanulmányútja után írt beszámolóját.

Buena Vista ma is az amerikai borkedvelők kedvelt zarándokhelye.

Estók János

RÜGYFAKADÁS

Volt egy nyár...

Ez a nyár számomra feledhetetlen élményekben volt gazdag. Az első esemény, ahol jól éreztem magam, a falunap volt. A kétnapos rendezvényt a focipályán tartották. Egyik délután focimeccsre, a másik délután pedig ügyességi vetélkedőre került sor, amiben én is részt vettem. Mindkét est koncerttel záródott. A falunap másnapján kezdődött a Kisoroszi Népművészei Tábor. Immár harmadik éve veszek részt rajta. Nagyon szeretek ide járni. Szeretek a kézműves foglalkozásokat, legjobban az agyagozást. Itt sok új barátot szereztem, akikkel ma is tartom a kapcsolatot. A tábort követően a családommal Horvátországba mentünk nyaralni. A horvát tengerpart nagyon szép, és az időjárás is kedvező volt. Sokat fürödtem és búvárokodtam. Estéknként a városban sétáltunk és a vidámparkba is elmentünk. Sajnos nagyon gyorsan elmúlt ez az egy hét. Mikor hazajöttünk a tengerről, lassan az iskolára kellett készülnöm.

Remélem, ez az iskolaév is olyan gyorsan el fog múlni, mint a nyári szünet, mert már alig várom a következő kisoroszi tábort, és remélem, hogy ismét eljutunk a tengerre is.

Hódi Ákos, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye

Nyári élményem

Az egyik legérdekesebb nyári élményem egy hosszú kirándulás volt. Gizi nenémhez utaztunk. Izgatottan készültünk a nagy útra, és eljött az indulás napja is. Kora hajnalban keltünk. Az utazás alatt az idő nem akart múlni, a kilométerek lassan fogytak. Egész nap utaztunk, mire elérkeztünk Németország határához, majd a célállomáshoz, a nagynéném házához.

Finom vacsorával vártak bennünket. Aznap nagyon sokáig beszélgettünk, reggel viszont sokáig aludtunk, így kipihentük az előző nap fáradtságát.

Első nap a helybeli struccfarmot és az állatkertet látogattuk meg. Aranyosak voltak a kis struccok, és érdekesek a nagy strucctojásokból készült lámpák.

Második nap elutaztunk Mannheimba a John Deer Múzeumba és Kiállítóterembe, ahol új traktorok voltak kiállítva, amikbe bele is ülhetünk. Visszafele Spayerban meglátogattuk a technikai múzeumot, ahol nagyon sok régi autót, vonatot, kerékpárt láttunk. Fel lehetett menni egy repülőbe is. Ez izgalmas volt.

A harmadik napon az unokatestvéreimet látogattuk meg.

Gyorsan elmúlt a három nap, én pedig sok szép élménnyel lettem gazdagabb. Itthon mindent elmeséltem a nagyszüleimnek.

Csányi Ágnes, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Az én nyaram

Hogy mi történt a nyáron? Csak ezt ne kérdezd! Oly sok lenne elmesélni e hosszúnak tűnő, de rövid szünetet. Mindennap új és új dolgok történtek, már halványodnak, de mintha minden egy perce történt volna.

A szünet elején, júniusban majdnem mindennap Enikőhöz mentem, s ő is eljött hozzám. Sokat másztunk fára, fürödtünk és természetesen örültünk, hogy végre lazíthatunk. Júliusban jött egy barátnőm Ausztriából, és naponta együtt voltunk. Rá pár napra a testvéreimmel elmentünk Zentagunarasra. Ez egy aranyos falucska, melyet nagyon kedvelek, s a lakóit egyaránt. A rokonaink és barátaink tárt karokkal vártak minket. A kedvenc játékom ott, amit általában Tamás, Márk, Vivi és én játszottunk a szilvacsata volt. Igaz, mindig sírással végződött, és az elpocsékolt szilvát darabonként kellett felszednünk. Nap mint nap újabbnál újabb dolgok történtek, s így a 6 nap gyorsan eltelt. Sajnos ennek is vége szakadt, hiszen a játék nem tartat örökké. Könnyek közt búcsúztunk, s azt kívántuk, bár örökké tartana az idejű nyár! Mikor hazaértünk, lassan visszaszoktam a szürke hétköznapiakba, melyeket barátnőm Niki tett színessé. Sok dolgot csináltunk, melyek leírásától most inkább megfosztanám füzetem sorait! Röhögöttünk, fürödtünk... S mikor elment, maradt az utolsó unalmas hét, s már azt sem bántam, hogy közeleg a hétfő, az új tanév.

Igaz, mikor visszagondolok a nyárra, könny csordul a szememből, de mondhat bárki bármit, ez volt életem legszebb nyara.

Kiss Marika, 6. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Montenegrói nyaralás

A nyári szünetben sok-sok élményben volt részem, és ezek közül szeretnék egyet elmesélni.

Legkellemesebb nyári élményem a montenegrói nyaralásunk volt, melyet Šušanj városában töltöttünk. Az egész júniusban kezdődött, amikor anyukám bejelentette, hogy egy hónap múlva nyaralni megy a család. Már nagyon vártam a július 21-ét. Végre eljött a nagy nap! Reggel sűrögtünk-forongtunk, bepakoltunk a táskába, elkészítettük az ennivalókat és az italokat az útra. Nagyon élveztem a vonatban való alvást, ez nem mindennapi élmény volt számomra. Reggel tíz körül érkeztünk. Nem létezik szebb látvány annál, mint amikor az ember látja felkelni a napot a hatalmas hegyek felett. Ezt mindenkinek látni kellene! Amikor elfoglaltuk a lakásunkat, megbeszéltem, hogy az első utunk a part lesz. Mindennap úsztunk, búvárokodtunk, örömmel fedeztük fel a tengerpart kincseit és szépségeit. Estéknként nagyokat sétáltunk, de volt egy nap, amikor autóval elmentünk a környező városokba, hogy ott is körülnézzünk. Rengeteget nevetgáltunk, bohóckodtunk, ami látszik is a képeken. Sok szerpentes utat bejártunk. Egy kicsit féltem is, nehogy valami gond legyen, de a legjobb buli éppen ekkor történt velünk, este, hazafelé menet. Eltévettünk, mert csak nevetgáltunk, és nem a kibérelt házunk felé haladtunk, hanem az ellenkező irányba. Egyszerre, mit látunk? Nem autók jönnek velünk szemben, hanem tehének. Na ebből lett aztán egy akkora nevetés, hogy az autó is beleremegett. Így hát visszafordultunk, mert már közelebb voltunk az égbolthoz, mint a tengerhez. Aznap este elég későn értünk haza, de megérte a fáradságot, mert annyi jó és mulatságos dolog ért bennünket.

Sajnos másnap elindultunk hazafelé. Az összes élményemet egyszerre akartam elmesélni a nagyszüleimnek, és így nem is hagytam őket szóhoz jutni, amikor hazaértünk.

Ez a nyár felejthetetlen volt, mert rengeteg csodálatos élménnyel lettem gazdagabb.

Vékony Dominik, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Egész nyáron motoroztam

Igaz, hogy még csak tizenkét éves vagyok, de már van saját motorom, amivel kirándulásokra és rövidebb utazásokra is eljárhatunk.

Az én motorom szép bordó. Amikor az utcán megyek, mindenki megcsodálja, és azt mondja: „Hú, odanézz, milyen szép motor!” Ez nagyon jólesik nekem, mivel oda vagyok a járgányokért. Apukámnak pedig hálás vagyok, hogy ilyen szép motorral ajándékozott meg. A nyári szünetben majdnem mindennap hajtottam, aztán meglepetés érte az aput, mert egyik reggel nem sikerült neki beindítania a motort. Meg is kérdezte tőlem, hogy mi lehet a baja. Kissé ijedten válaszoltam neki: „Üres a tartály, mert egész nap csak hajkurásztam.” Ezen ő egy jót nevetett, s csak annyit mondott: „Nem baj, majd töltünk bele még üzemanyagot!”

Apukám is motoros, így megérti a szenvedélyemet, hogy imádom motorozni!

Lugosán Joshua, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Juhász Emma zombori tanuló rajza

Felejthetetlen tábor

Az idén nyáron is sok szép élménnyel lettem gazdagabb, de az óbecsei Honismereti Ifjúsági Táborban eltöltött négy nap számomra felejthetetlen marad.

A tábort az óbecsei cserkészotthonban, mint mindig, a Farkas fivérek szervezték meg augusztus 2-ától 5-éig. A tábor első napján a haverommal, Tibivel már kora reggel felvertük a sátrat, és türelmetlenül vártam a magyarországi, erdélyi és felvidéki ismerőseim érkezését, akikkel júniusban a Négy ország – egy nemzet elnevezésű táborban ismerkedtem meg. Még az este együtt hallgattuk az előadást a sámánizmusról, amit hajnalig tartó szórakozás követett. Másnap kipróbáltuk a faragást, nemezelést, gölöncsérkedést és a rovásírást. Az esti előadás lekötötte a figyelmemet, egy érdekes történetet hallhattunk egy magyar ember kazahsztáni útjáról, amit lóháton tett meg. Szombaton az íjászatot próbáltam ki, ami nagyon megtetszett. Vasárnap, a családi nyílt napon volt lovas-, barantabemutató és kirakodóvásár is. Lóháton csattogtattam a karikás ostoromat, ami számomra nagy élmény volt. Este sajnós búcsút vettünk a sájtoraljaújrhelyi, erdélyi és felvidéki barátaimtól. Ezen a napon idejében lefeküdtünk, hogy másnap kora reggel segíthessünk a szervezőknek takarítani, amiért pólót kaptunk ajándékba. Így hétfőn délután fáradtan értem haza.

Úgy érzem, ez a tábor még közelebb hozott nemzetem történelméhez, és olyan emberekkel voltam körülvéve, akikkel nagyon jól éreztem magamat.

Kiskomáromi Zsombor, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Itt a nyár!

*Jaj de jó, végre itt a nyár.
Újra a nyári szünet vár ránk.
Nincs két hónapig iskola!
Írány a játszótér és a strand!
Utazzunk el jó messzire, egészen a tengerrel!
Sós a víz és süt a nap, jól érzem itt magamat!*

Pásztor Adrián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A petrolandi fürdés

Az ideai nyár legkedvesebb élménye számomra a petrolandi fürdés volt. Aznap korán reggel ébresztettem a családom, hogy menjünk már, mert annyira vártam az indulást. Összepakoltuk a legszükségesebb dolgokat, és végre elindultunk. Az út egy örökkévalóságnak tűnt, azt hittem, hogy sohasem érünk oda.

– Végre megérkeztünk! – kiáltottam. Már a látvány maga lenyűgözött: óriási, színes, nagy csúszdák! – Ez egy igazi gyerekparadicsom – gondoltam.

Miután lepakoltunk, máris felfedező útra indultunk. Mindent megéneztünk, lefényképeztünk és ki is próbáltunk. Volt itt szívárványcsúszda, tölcsercsúszda, zebrás és tigrises is. Azt sem tudtam örömben, hogy melyikre menjek fel. Végül sok-sok várakozás után – mert olyan nagy volt a sor – mindegyikről sikerült lecsúsznom. A „hab a tortán” egy igazi fagyitorta volt, amivel apu lepelt meg bennünket.

A nagy izgalom annyira kifárasztott, hogy hazafelé végigaludtam az utat. Ez a nap gyönyörű és feledhetetlen marad számomra.

Nagy Mariann, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Nyári élmények

Ez a nyár is olyan gyorsan elmúlt, hogy mire észbe kaptam, újból az iskolapadban ültem.

Mondhatom, ezen a nyáron, mint az autók, teljes javításon estem át. Egy hónapig Verbászra jártam szemtornára, két hétig a Junaković gyógyfürdőbe fuvaroztak gerinctornára. Végképp elegendő lett, amikor még a fogorvost is betervezték a szüleim a napi programba. A nyár azonban mégis jól elmúlt, mert a sok orvosi rendelő után rengeteget jártam fürdeni, úszni. Voltam a petróci élményfürdőben, Dávodon és Harkányban. A legjobb mégis az volt, amikor elkezdtek a próbákat a zenés rajzfilmestremre, amelyen én is részt vettem.

Ha visszagondolok mindenre, végül is ez a nyár szuper volt.

Csernai Panna, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

RÜGYFAKADÁS

Újra az iskolapadban

*Nyár végén a suli vár,
Mozgás, mozgás, menjünk már!
A sok új pad, ez a mesés,
A termekben pár lépés.*

*Igaz már egy hónapja tart,
De ez engem nem zavart,
Csak most, hogy rájöttem:
Hatodikos lettem!*

Selemba Aleksandra, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Újból az iskolapadban

Júniusban vártuk mára vakáció kezdetét. A sok strandolás, utazgatás, ki kapcsolódás közben nem is gondoltam az iskolára.

Augusztus végén már annál többször jutott az eszembe, hogy elő kellene venni az iskolatáskát, és összeírni a hiányzó dolgokat. Mire mindent beszereztem, már el is jött a nagy nap. Reggel izgatottan vártam, hogy találkozzam az osztálytársaimmal és a tanárokkal. Egymás szavába vágva meséltük az élményeinket. Az első nap nagyon jól és gyorsan múlt. Először volt egy kis műsor, amit az alsók készítettek az elsők részére. Utána beszélgettünk, viccelődtünk, és azzal ültünk, akivel akartunk. Új tantárgyakkal és tanárokkal ismerkedtünk meg. Most ébredtünk rá, hogy mi már hetedikesek vagyunk. Még több kötelezettség és feladat vár ránk.

Elhatároztam, hogy megbirkózom velük, és a 7. osztályt is szép eredménnyel fejezem be.

Berec Klaudia, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Történet egy kutyáról (Szikla)

*Provazsánszky gonosz ember,
Haja, mint az összekócolt kender.
Kínazza az állatokat,
Lenyúzza a pézsmapatkányokat.
Egy kutya őt nagyon dühíti,
Ezért ott helyben kikeréli.
Valamennyi kutya is erre a sorsra jut,
Eközben Fodó tanár úr fut.
Megszáll magányosan egy szikla alatt,
Majd Tamás és Burai J. ráakad;
Kiszolgálták őt amíg lehetett,
De egy nap csendre ébredtek, nyüsztés helyett.
Keresték őt egy ideig,
Míg Péntekné meg nem lelik.
És Péntekné azt mondta,
Elküldte a kutyát az ottani pokolba.
Rohantak is mindjárt Provazsánszky házához,
Közeledtek a jég hátához.
És megtalálták Fodó tanár urat,
Ki most a végzetébe futhat.
Kiesett a szeme, azt se tudta, merre jár.
És azt sem tudta, hogy közel a halál.
Burai J. utánaküszött,
De nemsokára hideg vízben úszott.
Mire Burai J. felbukkant a vízből,
Fodó tanár úr már várta másodízből.
Azután Burai J.-vel szerepet cserélt,
De ekkor már a halál torkából beszélt.*

Brindza Mihály, Doroszló

A verset a Gion Nándor Irodalmi Táborban írta Újvidéken

A könyv

A könyv nagy kincs,
s nem létezik ember, kinek nincs.
Tele van betűkkel,
a kisebbeknek képekkel.

Mikor elkezdünk olvasni,
a szemünk elé tárul olyasmí,
mintegy szép virág,
s tele van vele a világ.

Az én könyvespolcom... hm...,
reménytelen eset,
mert ha még egy könyvet rárakok,
össze is eshet.

Könyvtárat nyithatnék,
a gyerekek nagyon szeretnék.
A felnőtteknek is akadna,
mindenki megtalálná, amit akarna.

Sok könyvet olvastam,
mindegyikben kalandot találtam.
Én is egy könyvet írok,
remélem, hogy kiadjátok.

A házi olvasmányt is szeretem,
míg el nem olvasom, addig le nem teszem.
Jó is lett az eredményem,
ötös került a naplóba év végére.

**Bács Ágnes, 6. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Színek

Piros a rózsa,
Kék az ég,
Zöld a levél,
Barna a szék.

Lila az ibolya,
Sárga a nap.
Fekete bogár röpköd
A fa alatt.

**Tari Eleonóra, 5. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Szeretek én...

Szeretek én írni verset,
Szeretem én nézni a kertet.
Szeretek én úszni-kúszni,
Szeretek én jégen csúszni.

Szeretek én Sárival lenni,
Szeretek én málnát enni.
Szeretek én beszélgetni,
Szeretek én nevetgélni.

**Vastag Krisztina, 6. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Kedves Pajtások!

Vastag boríték érkezett lapzártá előtt Adáról. Az ottani ötödikek (5. b és 5. c) képzeletét egy kicsi, zöld tündér, Maminti mozgatta meg. A róla szóló mesét a Jó Pajtás Mesélgető oldalán olvasták, és úgy gondolták, ez a kicsi, jószágos tündér megérdemli, hogy többet tudjunk meg róla, mint amennyit a meseíró, Lázár Ervin elárul. Ezért ragadtak tollat. Az eredményt a következő számban olvashatjátok majd. Addig is vegyék elő a Jó Pajtásnak azt a számát, amelyben Lázár Ervin Mamintiról szóló meséje megjelent, és olvassátok el (újra)!

A másik érdekes küldeményből a Gion Nándor Irodalmi Táborról szóló tudósítás és a tábor résztvevőinek alkotásai kerültek elő. Brindza Mátyás versét elolvashatjátok a mai Rügyfakadásban, a tudósítást pedig a Mizujs oldalán.

Mivel tömegesen érkeznek a nyári élményekről szóló fogalmazások, versek, közülük válogattam a mai számba is. Szerintem egyik írás sem szokványos, mindegyikben megfigyelhető a szerző stílusának jellegzetessége, mindegyikben van valami érdekes. Győződjetek meg róla!

Most pedig hosszú névsor következik, azoknak a neve, akikől a múlt héten kaptam írást:

Ada: Aleksza Tamás, Almási Richárd, Bence Pozsgai Rebeka, Bognár Ivett, Cvitkó Nikoletta, Dobrotka Dominik, Dóci Ivett, Dorogi Dominik, Dudás Ádám, Hajagos Norbert, Hóli Dominik, Hugyik Renáta, Huszár Hédi, Juhász Róbert, Kalinka Tamás, Kállay Sándor, Katona Corine, Klima Döniz, Komáromi Attila, Körösi Kitti, Muzslai Anikó, Lehocki Péter, Pálfi Paula, Pámer Bence, Páncsics Krisztián, Papillon Zalán, Pintér Ákos, Rácz Szabó Enikő, Rica István, Smit Erik, Szabó Szepesi Andrea, Szél Csongor, Szenti Tímea, Szügyi Marko, Tóth Ádám, Török Ádám, Varnyú Réka és Varsi Anett;

Bácskertes: Csernai Panna, Guzvány Martina, Kiss Marika, Pácal Andrea;

Bezdán: Bauer Kira;

Csantavér: Ali Amina, Bojtos Miksa, Gábor Tímea (2 írás), Hajdú László, Horvát Réka (2 írás), István Anna, Januskó Jázmin, Urceek Flóra, Lassú Ivett (2 írás), Pásztor Adrián, Tar Eleonóra, Vékony Dominik és Virc Martin;

Doroszló: Brindza Mátyás;

Magyarcsernye: Hódi Ákos és Fehér Melinda;

Óbecse, Sever Đurkić iskola: Acsai Sarolta, Balzam Edina, Boja Veronika, Budai Viktor, Horvát Evelin, Horvát Lenke, Kis Blanka, Márki Eleonóra, Pál Orsolya, Pejić Martin, Živković-Andričin Klementina;

Petőfi Sándor iskola: Csúzdi Beatrix, Kéring Dorina, Kiskomáromi Zsombor, Lengyel Anna, Lugožsán Joshua, Tóbiás Vivien és egy névtelen;

Pacsér: Brcsity Adrien, Csányi Ágnes, Csekity Szemesi Bence, Fábrián Márk, Nagy Mariann, Simon Dániel, Szemesi Laura;

Szabadka, Majsai Úti iskola: Buckó Tamás.

Jó érzéssel tölt el az, amit a fentiekben leírtam. Remélem, hasonlóan ezután is lesz részem.

Tomán Mária

Osztályunk

Osztálytársaimmal tarka csapat vagyunk.

Szüleinknek gyakran van velünk bajuk.

Tanulásba lendülni az év elején nem egyszerű!

Ám igyekszünk működni, s az eredmény nagyszerű!

Lyukasórán kipihenjük magunkat,

Utána új erővel járjuk utunkat.

Néha hibázunk, de tudjuk mindig,

Kár lenne eltévedni az ösvényen, a jó úton menjünk végig!

Tar Eleonóra, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Selena Gomez

Egyre több olyan sztárral találkozunk, akik színészkednek és énekelnek egyaránt, sőt mindkettőben egyformán sikeresek, ezért nem is tudjuk eldönteni, mi csodák elsősorban: színészek vagy énekesek. Selena Gomez is olyan, akinek a mikrofon pont annyira áll jól a kezében, mint kamerák előtt játszani. Képzelt interjúnk vele készült.

– Hogyan mutatnád be magadat elsősorban, énekesnek vagy színésznek?

– Elkaptál, mert mindkettőt nagyon szeretem. Ugyanakkor mindkettő teljes odaadást és nagy szorgalmat igényel, nem lehet egyiket sem félvállról venni. No és persze fárasztó együtt űzni őket, ezért én is megpróbálok arra koncentrálni, hogy hol egyikkel, hol a másikkal foglalkozzam. Attól függően, éppen hol nyílnak számomra lehetőségek. Nyilván egy jó szerepajánlatot nem utasítok el, de ha minden együtt van egy jó dal vagy album felvételéhez, akkor pihentetem a színészi karrierem. Csak egy picit persze, mert valójában egyik nélkül sem tudok sokáig meglenni. Tudom, bejelentettem már, hogy most a filmezésre összpontosítok, de nem tudtam túl sokáig meglenni a fiúk, mármint az együttesem, a The Scene nélkül.

– Mivel kezdődött a pályafutásod?

– Alig voltam tízéves, amikor a barátságos dinoszaurusz mellett szerepeltem, a Barney és barátjaiban. Két évadon keresztül én játszottam Giannát. Ami miatt különösen emlékezetes maradt számomra az egész, hogy itt ismerkedtem meg Demi Lovátóval is, akivel később a Disney-csatorna sorozataiban szerepeltünk. Mindketten a Disneynek köszönhetjük a népszerűségünket. Barney után viszont még néhány filmben szerepeltem, Demivel pedig hol nagyon jó, hol pedig rosszabb volt a viszonyunk egymással.

– Melyik filmekben játszottál?

– Nos, például a Kémkölykök Game Overben, és Chuck Norisszal játszhattam a Walker a texasi kopó filmváltozatában. Tudod, ki játszott még ebben a filmben? Mitchel Musso, azaz Oliver a Hannah Montana sorozatból. Egy szó, mint száz, mire a Disneyhez kerültünk, néhányan már jól ismertük egymást.

– Mi indította be igazán a filmes karrieredet?

– Természetesen a Varázslók a Waverlyből. Ez a sorozat pont akkoriban indult, amikor a hókuszpókusz dolgok nagyon népszerűek kezdtek lenni. Közben más Disney-sorozatokban is megjelentem vendégszereplőként. Akkoriban teljesen erre összpontosítottam, de két év után már sok mindenbe belevágtam. A Hercegnő védelmi program filmben újból Demivel játszhattam, azután jött a Varázslók a Waverlyből játékfilmváltozata, és elkezdtem énekelni. Magam is meglepődtem a sikeren, pláne azon, hogy a The Scenevel ennyire jól megtaláltuk a közös hangot.

– Minek köszönheted a zenei pályád első sikereit?

– Ugyancsak a Varázslók a Waverly helyből sorozatnak, amelynek a betétdalát énekeltem. Utána megindult egy lavina, és több animációs filmhez énekeltem: a 101 kiskutyához, a Másmilyen Hamupipókéhez és Csingilinghez, majd pedig a Shake it up! sorozat fődalát. Időközben a Jonas fivérek klipjében is szerepeltem, vagyis énekeltem velük.

– Mely zeneműfajok állnak a legközelebb hozzád?

– Minden ami pop, például dance-pop, szinti pop vagy a pop-rock.

– A nyilvánosság sokat csámcsog a viszonyodról Justin Bieberrel. Hogyan éled meg az ilyenfajta népszerűséget?

– Természetesen bosszant, amikor Justin egyes rajongói ellenük irányuló támadásnak veszik azt, hogy mi kellemes időt töltünk el együtt. Ha valakit szeretsz, akkor csupa jót kívánsz neki, és nem akarsz bosszantani. Fenyegetések is értek, azzal vádoltak, hogy ki akarom sajátítani Justint. Ez butaság, senki sem azért lesz valakivel, mert kizárólag birtokolni akarja. Justinnal sok közös van bennünk, például az éneklés. Ugyanakkor az is rémes, amikor a pletykalapokat kizárólag a kapcsolatunk érdekli, a leírtakat pedig megfűszerezik különféle kitalációkkal. Ez főleg akkor kezd baj lenni, ha emiatt zűrzavar támad, és teljesen felesleges dolgokkal kell foglalkoznunk. Az ilyesmi pedig szakításhoz vezethet.

L. M.

Antoine de Saint-Exupéry

A kis herceg

(Részlet)

Hosszú időbe tellett, míg megértettem, honnét jött. A kis herceg ugyanis engem elhalmazott kérdésekkel, az enyéimet azonban mintha meg se hallotta volna. Lassanként, véletlenül el ejtett szavakból tudtam meg, amit megtudtam. Így mikor először látta meg a repülőmet (nem rajzolom le: repülőgépet rajzolni az én számomra túl fogas föladat volna), azt kérdezte:

– Hát ez meg mi a szösz?

– Ez nem szösz. Ez repül. Repülőgép. Az én repülőgépem.

Szinte hetvekedtem neki azzal, hogy repülök.

– Hogyan?! – kiáltott föl. – Az égből poty-tyantál le?

– Igen – feleltem szerényen.

– Hát ez furcsa...

És föl kacagott, gyöngyöző kacagással; ez határozottan bosszantott. Megkívánom,

hogy komolyan vegyék a szerencsétlenségeimet.

– Szóval te is az égből jöttél? – tette hozzá. – Melyik bolygóról való vagy?

Mintha hirtelen fény világította volna meg rejtélyes jelenlétét.

– Eszerint egy másik bolygóról való vagy? – szegeztem neki a kérdést.

Nem felelt. Csak a fejét csóválta lassan, és a repülőmet nézte.

– Igaz, ezen nem jöhetsz valami messziről...

És hosszas töprengésbe merült. Aztán elővette zsebéből a bárányomat, és kincse szemlélésébe mélyedt.

Képzeltetni, hogy izgatott ez az elharpogott vallomás a „másik bolygóról”. Próbáltam hát többet is megtudni.

– Honnét jöttél, emberkém? Hol van az „odahaza”? Hova akarod magaddal vinni a bárányomat?

Tűnődve hallgatott, aztán azt mondta:

– Az a jó ebben a ládában, amit adtál, hogy éjszakára háznak is megfelel neki.

– Persze, persze. Ha jó lesz, kötelet is adok, amivel megkötheted. Meg egy karót.

Ajánlatom szemlátomást meghökken-tette a kis herceget.

– Megkötni? Milyen ostoba ötlet!

– De ha nem kötöd meg, elkószál, el-vész...

Kis barátom erre megint föl kacagott.

– Elkószál? Hová?

– Mit tudom én. Az orra után...

A kis herceg elkomorodott.

– Annyi baj legyen. Hiszen nálam odahaza olyan kicsi minden... – És mintha egy kis szomorúság bujkált volna a hangjában, ahogy hozzátette: – Nem valami sokáig mehet az orra után az ember...

*

Így tudtam meg egy második fontos dolgot: hogy a bolygó, ahonnét jött, alig nagyobb egy háznál.

Ezen nem is kellett különösebben csodálkoznom. Hiszen tudtam, hogy a nagy bolygókon kívül, amilyen a Föld, a Jupiter, a Mars, a Vénusz, s aminek mind megvan a maga neve, van még száz és száz más bolygó is, és köztük egyik-másik olyan parányi, hogy távcsövön is csak alig-alig lehet kivenni. Ha egy csillagász fölfedezi valamelyiket, név helyett egyszerűen számot ad neki. Például elkereszteli „a 3251. kisbolygó”-nak.

Minden okom megvan rá, hogy azt higgyem: a bolygó, ahonnét a kis herceg jött, a B-612-es kisbolygó. Távcsövön ezt a csillagocskát csak egyetlenegyszer észlelték: 1909-ben egy török csillagász.

Fölfedezéséről akkor nagy előadást tartott a Nemzetközi Csillagászati Kongresszuson. Öltözéke miatt azonban nem hitt neki senki. Mert ilyenek a felnőttek.

A B-612-es kisbolygó hírnevének nagy szerencséjére azonban a török diktátor utóbb halálbüntetés terhe alatt megparancsolta népének, hogy öltözködjék európai módra. A csillagász 1920-ban megismételte előadását, ezúttal fölöttébb elegáns öltönyben. És ezúttal egyet is értett vele mindenki.

Csak a felnőttek miatt meséltem el ezeket a részleteket a B-612-es kisbolygóról, és a számát is csak miattuk árultam el; a felnőttek ugyanis szeretik a számokat. Ha egy új barátunkról beszélünk nekik, sosem a lényeges dolgok felől kérdezősködnek. Sosem azt kérdezik: „Milyen a hangja?”

„Mik a kedves játékaik?” Szokott-e lepkét gyűjteni?” Ehelyett azt tudakolják: „Hány éves?” „Hány testvére van?” „Hány kiló?” „Mennyi jövedelme van a papájának?” És csak ezután vélik úgy, hogy ismerik. Ha azt mondjuk a fölöttüknek: „Láttam egy szép házat, rózsaszínű téglából épült, ablakában muskátli, tetején galambok...” – sehogys fogják tudni elképzelni ezt a házat. Azt kell mondani nekik: „Láttam egy százezer frankot érő házat.” Erre aztán felkiáltanak: „Ó, milyen szép!”

Ugyanígy, ha azt mondanánk nekik: „Íme a bizonyosság arról, hogy a kis herceg létezett: elragadó teremtés volt, és nevelt, és egy bárányt akart; s ha valaki bárányt akar, akkor ez nyilvánvaló bizonyosság rá, hogy létezik” – ha ezt mondanánk nekik, vállalt vonnának, és gyerekek tartanak az embert. Ha ellenben azt mondjuk nekik: „A bolygó, ahonnan jött, a B-612-es kisbolygó” – ez meggyőzi őket, és békén hagynak a kérdéseikkel. Egyszerűen ilyenek; még csak haragudni sem kell rájuk miatta. A gyere-

keknek nagyon elnézőknek kell lenniük a felnőttek iránt.

De mi, akik megértjük az életet, mi bizony fütyülünk a számokra! Ezt a történetet is legszívesebben úgy kezdtem volna, mint egy tündérmesét. Ilyesformán:

„Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis herceg. Ez a kis herceg egy parányi bolygócskán lakott, olyan parányin, hogy a bolygója alig volt nagyobb nála; ezen a bolygón élt, és nagyon szerette volna, ha van egy jó barátja...” Azoknak, akik értik az életet, ez így sokkal igazabban hangzott volna.

Mert semmiképp sem szeretném, ha félvállról vennék a könyvemet. Hiszen úgy elfogta a bánat, mikor ezeket az emlékeimet elmeséltem. Hat esztendeje már, hogy a barátom búcsút vett tőlem a bárányával. Azért próbálom meg leírni itt, nehogy elfelejtssem. Szomorú dolog elfelejteni a barátunkat. Nem mindenkinek van barátja. S ki tudja, még utóbb belőlem is lehet olyan felnőttforma ember, akit nem érdekelnek, csak a számok. Többek között ezért vásároltam

egy doboz festéket meg egy doboz színes ceruzát. Persze nem könnyű dolog ilyen vén fejjel nekifogni a rajzoláshoz, mikor egyebet sem próbáltam soha, mint hatesztendős koromban egy nyitott meg egy csukott óriás-kígyót! De igyekezni fogok, hogy a képeim hasonlítsanak, amennyire csak lehet. Hogy sikerül-e, abban már egyáltalán nem vagyok biztos. Az egyik rajz megjárja, a másik egyáltalán nem. Elvétem olykor egy kicsit a természet arányait is. Emitt a kis herceg túl nagy. Amott túl kicsi. A ruhája színét sem tudom egészen biztosan. Így aztán csak tapogatózom, hol így, hol úgy; lesz, ahogyan lesz. Végül bizonyos fontosabb részleteket illetően is tévedni fogok. Ezt azonban meg kell bocsátanotok nekem. Barátom sosem magyarázkodott; talán azt hitte, én is olyan vagyok, amilyen ő. Nekem azonban, sajnos, nem volt semmiféle tehetségem hozzá, hogy meglássam ládájuk fáján keresztül a bárányokat. Ki tudja, nem vagyok-e kicsit magam is olyan, mint a felnőttek. Alighanem megöregedtem.

Kedves Olvasó Tanulók!

Avétlen? Inkább asszociációs összefüggés révén került mai arovatunkba **Antoine de Saint-Exupéry** *A kis herceg* című ismert művének részlete. A franciaországi Lyon városról volt szó más kontextusban: a mozgófilmet megalkotó Lumière fivérek lyoni ténykedéséről kerestem információkat. S az egyik városismerető honlapon felbukkant az az adat is, miszerint Lyon két repülőtere közül az egyik a Saint-Exupéry nevet viseli. Ugyanis a híres író és pilóta 1900-ban ebben a városban látta meg a napvilágot. Kalandos élete folyamán volt bukott diák, katona, a légi levél- és csomagszállítás területén ténykedő pilóta, hivatalnok, repülőterigazgató, kalandor, író, a háborúban felderítő pilóta. E szolgálatban – állítólag a visszavonulása előtti utolsó bevetésén – tűnt el Marseille környékén 1944-ben. Halálának körülményei, a gépe lezuhanásának okai ma is vita tárgyát képezik: élénken foglalkoztatja a kutatókat. 1998-ban bűvárok találtak rá a tenger mélyén repülőgépei roncsaira és személyes tárgyaira: ezeknek hitelességét bizonyították. 2008-ban egy kutató arra talált bizonyítékot, hogy a korábbi feltételezésekkel ellentétben – amelyek műszaki

hibával, Exupéry szívproblémáival, esetleges öngyilkosságával hozták összefüggésbe lezuhanását – gépét mégiscsak egy őrzőgépjármű vadászgép lőtte le.

Antoine de Saint-Exupéry műveinek, elbeszéléseinek és regényeinek nagyobb része saját világát, a repülést, a pilótalét történéseit jeleníti meg – miként 1943-ban napvilágot látott, világhírű meseregényének, *A kis hercegnek* is egy szerencsétlenül járt pilóta az elbeszélője és hőse. Képzletében jelenik meg a *Kis herceg*: a gyermek megváltó erejét kifejező nagyon szép és megrendítő egyetemes szimbólum.

S akkor most hogyan jön be a képbe Louis Lumière (1864–1848), a mozi atyja, s fivére Auguste Lumière (1862–1954), akivel létrehozták a mai értelemben vett mozgóképet. Sehogy... Vagyis térbeli kapcsolat ürügyén: Lyonban dolgoztak, s hozták létre remekműveiket: a filmet.

A *kis herceget* ötödikben olvassátok! Most olvassatok hozzá róla szóló irodalmat, kutassatok adatok, ismeretek után!

Bence Erika

Koppintás vagy csak hasonlítanak?

Carly Rae Jepsen és Justin Bieber duettben is megmutatkozott. A két fiatal énekes Beautiful című dala hatalmas népszerűségnek örvend, de számos rajongó felháborodva konstatálta, hogy bizonyos szövegrészeket kísértetiesen hasonlítanak a One Direction What Makes You Beautiful című slágerére. A Bieber-rajongók szerint kedvencük még mindig jóval népszerűbb a One Directionnál, és nem szorul arra, hogy szövegeket koppintson, ez egyébként is Carly szövege. Olyanok is akadnak, akik szerint megbújik valahol egy dalszerző, aki kifogyott az ötletekből. Azt is hallani, hogy nincs ebben semmi fura, teljesen normális, hogy fiatalokat hasonló gondolatok foglalkoztatnak. Rád bízunk, hogy össze-hasonlítsd a kérdéses részeket.

Carly Rae Jepsen és Justin Bieber Beautiful

Téged az tesz igazán széppé, hogy nem is tudod, mennyire szép vagy a szememben.

Nem akarsz tökéletes lenni, senki sem tökéletes, de te mégis az vagy nekem.

Azon vagy, hogy elállítsd a lélegzetem, tudod, mit akarok mondani, amikor még ki sem mondtam a szavakat.

What makes you so beautiful is that you don't know how beautiful you are to me.

You're not trying to be perfect, nobody's perfect, but you are to me.

You try to take my breath away feel the words that I don't say.

One Direction

What Makes You Beautiful

Nem is tudod, hogy szép vagy,

Ha látnád, amit én látok,

Megértenéd, miért vágyom rád annyira reménytelenül,

Nézelek, és nem hiszem el,

Nem tudod,

Ó ó, nem tudod, hogy szép vagy,

Ó ó, ez tesz téged széppé."

You don't know you're beautiful,

If only you saw what I can see,

You'll understand why I want you so desperately,

Right now I'm looking at you and I can't believe,

You don't know,

Oh oh, You don't know you're beautiful,

Oh oh, That's what makes you beautiful

Carly mindenütt

Aki szinte beleszóppent az egészbe, az Carly Rae Jepsen, akit épp csak megismert a zenei világ, máris mindenütt ott van: magazinok címlapján, a vörös szőnyegen, a zenei csatornák

Justin Bieber

Carly Rae Jepsen

játszási listáin és a slágerlisták élén is. Valójában ő sem robbant ki azonnal. Első albuma, a *Tug of War* három évvel ezelőtt jelent meg, de nem követték nagy lemezadáások. Az igazi áttörést a *Call Me Maybe* hozta meg az ifjú kanadai popénekesnek. Ettől aztán egy csapásra ismertté vált világszerte. A dal kilenc hétig vezette a Billboard-listát, ezért hivatalosan is a lista nyári slágere címet érdemelte ki, valamint öt és fél millióan töltötték le. Jepsen debütáló sikere Katy Perryéhez mérhető, akinek dala, az *I Kissed a Girl* 2008-ban szintén a berobbanása után rögtön kiérdemelte a nyári slágere címet.

Akárhogyan is, miután Justin Bieber mintegy húszmillió Twitter-követője előtt nyilatkozta, hogy tetszik neki Carly új slágere, a dal népszerűsége megállíthatatlan lett, ők pedig jó barátok. Ez nem is merült ki egymás dalainak népszerűsítésében, rögtön egy duettel erősítették meg a baráti köteléket.

One Direction mindenhol

Közben nem kell lebecsülni a One Direction feltörését sem. A brit fiúcsapat nemrég bejelentette második albumuk címét, amely

a *Take Me Home* lesz. Korábban már közzétették, hogy a készülő album első kislemeze a *Live While We're Young*, amely a napokban jelenik meg, míg az album előreláthatóan november 12-én. Érdekessége, hogy a srácok számos szerzővel és producerrel dolgoztak együtt a korongon, köztük Ed Sheerannel.

Az új lemeznek viszont nem lesz egyszerű lekörözni az első, debütáló LP sikerét. Az *Up All Night* ugyanis 17 országban vált első helyezetté, és az albummal a One Direction lett az első brit csapat, akiknek sikerült első helyen debütálni legelső albumukkal az amerikai hanglemezlisták történetében is.

Továbbá a srácok óriási átalakuláson is keresztülmentek: képregényhősöket faragtak belőlük a *Fame: One Direction* kiadványban. A történet a Niall Horan, Harry Styles, Liam Payne, Louis Tomlinson és Zayn Malik közreműködésével megalakult együttes pályafutását követi végig az *X Factor*tól a világhírnévig. A fiatalok korábban is feltűntek már hasonló karakterek bőrébe bújva, méghozzá a *One Direction kalandjai* című videóban.

Összeállította: L. M.

One Direction

Elengedte magát

Rendesen felöltözve, azaz testét kivételesen teljesen elfedő ruhában üdvözölte rajongóit Lady Gaga Amszterdamban. Ez nem véletlen, ugyanis felszedett magára néhány kilót, de ebből nem csinál nagy ügyet. A koncerten mondta is a közönségnek, hogy pontosan 14,5 kilót hízott, mivel túlhajszolta magát, stresszesen él, összeviszta eszik, és egy kicsit elengedte magát. Sokak szerint ugyanakkor Lady Gaga épp így néz ki a legjobban, mert azért még nagyon távol áll attól, hogy ki-mondottan kövér legyen.

Ronan ötödik albuma

Ronan Keating, az ír énekes-dalszerző 1994-ben mutatkozott be a Boyzone tagjaként. A fiúcsapat a 2000-es feloszlásáig több mint 23 millió lemezt adott el világszerte. Ronan ötödik stúdióalbuma a napokban jelent meg Fires címmel. Az énekes 1999-ben kezdett bele szólókarrierjébe, aminek köszönhetően megszületett például a Sztárom a párom című filmből ismert szerelmes ballada, a When You Say Nothing At All, a Life is a Rollercoaster és a Lovin' Each Day. Bemutakozó lemezanyagát követően az elmúlt 12 évben további hét különböző lemezzel jelentkezett, amik közül a Firesel együtt öt stúdióalbum. Az énekes szerint ezen a korongon azt a popos vonalat folytatja, amelyet a debütáló albumon elkapott, és ennek az első bizonyítéka a Fires című kislemez is. Ronan hamarosan turnéra indul Anglia- és Írország-szerte, amelyet 2013-ban folytat. Ha már Ronanról szólunk, kihagyhatatlan hír, hogy a tervek szerint a Boyzone is újjáalakul, legalábbis a 20. évfordulóra. A koncertek mellett viszont egy album is várható tőlük.

Elásná a csatabárdot?

Madonna bejelentette, hogy elásná a csatabárdot Elton Johnnal, de mint kiderült, újból csak megjátszotta magát. A pop titánjai évtizedes háborúban állnak egymással, ami mostanság új magaslatochba tört, vagy inkább mélységekbe csúszott. Legutóbb a brit királynő egyik legkedvesebb zenésze azt mondta egy ausztrál televízióknak adott interjújában, hogy Madonna egy rémálom. Ha ez nem lett volna elég, kifejtette, hogy szerinte az énekesnő karrierjének vége, a turnéja katasztrófa, és egyébként is úgy néz ki, mint egy vásári sztriptíz-táncosnő. A megbocsátás szelleme egy nizzai koncerten járta át a pop mostanában igencsak dance-es királynőjét:

– A következő dalt Mr. Elton Johnnak szeretném ajánlani. Tudom, hogy nagy rajongója, és azt is, hogy az én nagy rajongóm. Megbocsátok neki, mert valahol el kell kezdeni – mondta a közönségnek.

Ezek után kiderült, hogy a dal, amiről beszélt a Masterpiece, amit első önálló rendezéséhez, a W.E. című filmhez készített, és amely azonnal ki-ütötte a nyeregből Elton John Hello Hellóját (a Gnomeo &

Julietből), majd megnyerte a januári Golden Globe-ot a legjobb filmbetét-dal kategóriájában.

A vereség leginkább Elton John párjának, David Furnish-nek fáj, aki a Facebookon írta le keserű érzéseit: „Madonna győzelme igazán jól mutatja, hogy ezeknek a díjaknak semmi közük az érdemekhez. A köszönőbeszède nárciszoid és kínos volt” – fogalmazta meg, majd később törölte a hozzászólását, és az ezt követő vitára azt mondta, hogy „vihar a teáskannában”.

A hetedik album

Új albumot jelentetett meg Mark Knopfer, sorrendben a hetediket. A népszerű énekes-gitáros még a Dire Straitsben kezdte pályafutását a hetvenes évek végén, de 1995-ben, 18 év együtt zenélés után, négy Grammy-díjjal és több mint 120 millió eladott lemezzel a háta mögött úgy döntött, hogy kilép a zenekarból, és szólókarrierbe kezd. Nem döntött rosszul, a lemezei kelendőek, koncertjei telt házasak. A Privateering dupla stúdiólemezen húsz új dal található. Mark Knopfer és zenekara egyébként jövő év június 22-én Budapesten élőben is bemutatja legújabb

dalait. Kevesen tudják róla, hogy gitárgyűjtő, és csaknem hetven különböző gitár büszke tulajdonosa.

Jakob Black és a New Moon csapata Péter Teodóra temerini olvasónk kívánására került a poszetrünkre.

KOMPUTER

Az informatika múltja, jelene, jövője (2.)

Ma

Arra a kérdésre, hogy miért választom külön a jelent, és a máát, az a válaszom, hogy azért, hogy a mottónak meg tudjak felelni. Ismétlésként az idézet: „ma a szuperszámítógépek forradalmát éljük”. Ezért tartom szükségesnek az időrendből kiemelni a máát, mint azt a pillanatot, mikor ismételtén változik a világ, a technológiai trendek változnak. Három éve, 2009. végén, amikor azt mondták nekem, hogy felhő, fogalmam nem volt, hogy miről beszél a delikvens, ma meg óvatos duhajként egyre többször alkalmazom jómagam is ezt a divatosáá vált kifejezést. Azért, hogy megértsük, miért nem értek egyet az idézett kijelentéssel, valahogy meg kellene világítanom magam számára is, hogy mit értünk felhő alatt. A „számítási felhő” (angolul „cloud computing”) a számítástechnika egyik legújabb fogalma. Alapjában véve azt jelenti, hogy olyan állományokkal és programokkal dolgozunk, melyek fizikailag nem a saját gépünkön, hanem az interneten, egy ismeretlen helyen vannak, valahol a „felhőben”. Ez, a fent nevezett ismeretlen hely, egy szolgáltató szerverparkja, ahol nagy teljesítményű eszközök szolgálják ki a beérkező felhasználói kéréseket. A legismertebb felhő szolgáltató talán a Google. A Google különböző (és egyre több) felhőszolgáltatást biztosít a felhasználók részére, mint például a levelezés vagy az online szövegszerkesztő, térképek, szótár stb. Mindegyik esetben a hozzáféréshez internetkapcsolatra és egy kliensre van szükség. Egyes esetekben a kliens lehet a böngésző maga (gmail), míg más esetekben külön alkalmazás szükséges a szolgáltatás működéséhez (Office 365). A távoli hely vagy ismeretlen hely, az egy szerverfarm. Sok ilyen felhő szerverfarm épült szerte a világban, többnyire természeti erőforrásokban gazdag helyeken (Írország, Norvégia), ezzel is csökkentve az infrastruktúra energiafelhasználását. Ezek a szerverfarmok NEM szuperszámítógépek. Ezek a piaci forgalomban kapható szerverek összessége, melyek jellemzően a virtualizációs technológia segítségével „egy

nagy szervernek látszanak”. A különbség pusztán annyi, a kis KKV-s szerverteremtől, hogy ezekben a szerverfarmokban több ezer ilyen szerver üzemel, szinte elképzelhetetlenül nagy számítási és tárhatalmakkal. Miért van ez így? Pusztán gazdasági megfontolásból. Egy szuperszámítógép megépítése óriási költség még az olyan mamutvállalatoknak is, mint a Microsoft vagy a Google. Ezen túlmenően, ha az igények nőnek, a szuperszámítógépet is bővíteni kell, ami szintén nem gazdaságos, ráadásul a rendelkezésre állása egy ilyen eszköznek nem minden esetben felel meg a felhasználók (fogyasztók) követelményeinek. A magas rendelkezésre állás érdekében rögtön több ilyen eszközre lenne szükség, földrajzilag elkülönített helyen tárolva, így a bővítés kérdése még összetettebb.

A moduláris felépítés lehetővé teszi, hogy kis építőközből (jelen esetben szerverekből) nagy rendszert lehessen kialakítani, melynek a kiépítése gazdaságos, és magas hibatűréssel bír. Ha meghibásodás miatt egy szervert kell kicserélni a több ezerről, az egyszerűen igen gazdaságos (a szuperszámítógéppel összemérve), másrészt mivel ezek kereskedelmi forgalomban kapható eszközök, az alkatrészek pótlása is gyors és olcsó. A magas rendelkezésre állást még jobban elősegíti a helyben is meglévő redundancia és hibátűrés, több ilyen központ építésével pedig a természeti katasztrófák hatása is kiküszöbölhető. Bár ezek az eszközök egy szuperszámítógépként jelennek meg az interneten, de ezek nem a klasszikus értelemben vett szuperszámítógépek, inkább számítógépek halmaza, melyek együtt, egy cél érdekében dolgoznak.

Joggal merül fel a kérdés, hogy akkor miért hallunk továbbra is híreket új szuperszámítógépek megjelenéséről. A válasz a kutatás. A szuperszámítógép ismét visszakerült az elefántcsonttoronyba, ahonnan PC formájában kiszabadult, ismét a tudósok, katonák, matematikusok játékszere. Az evolúció fejlődése jól nyomon követhető: a szuperszámítógép

Motto:

„Ma a szuperszámítógépek forradalmát éljük.”

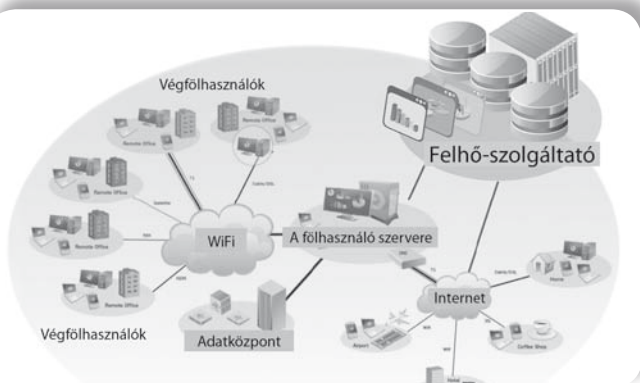
a számítási kapacitás növekedésével és az ár csökkenésével kikerült a tudós elit kezéből, a PC elterjedése következtében minden felhasználó rendelkezhet a saját szuperszámítógépével, majd a PC-k (értsd: szerverek) összeállnak, és egy nagy gépként a teljesítményüket összeadva ismét szuperszámítógépet alkotnak. Azonban az ENIAC „dugdosó programozása” helyett a szervereket (jelenleg Bladeket, azaz pengéket) dugdoszák a technikusok ki be, annak megfelelően, hogy hol van szükség nagyobb számítási kapacitásra.

A jövő

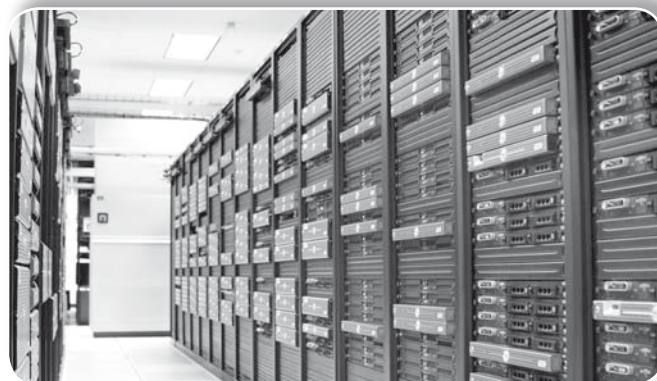
Nem vagyok sem futurologus, sem jövőkutató, sem látnok. Én nem tudok olyan víziókat álmodni, mint a RAND tudósai, így találgatásokba sem merek bocsátkozni. Az biztos, hogy a készülékek egyre kisebbek és egyre okosabbak lesznek, de a méret csökkenése nem mehet a használhatóság rovására, kivéve, ha a vezérlést a kéz és ujjak helyett más emberi (test)rész veszi át (neuron, szemmozgás). A Sci-Fi irodalom megszámlálhatatlan alternatívát tár elénk a HAL 9000-tól kezdve az élő szövetig (fémvázon), véleményem szerint az igazság a kettő között, felúton lesz valahol.

Megfigyelhető az a trend, hogy az adatok (akár személyes adatok is, ami megér egy misét) és a szolgáltatások is „felköltöznek” a felhőbe, így a végpontokon, a felhasználóknál már nem is lesz szükség nagy számítási teljesítményre, hiszen a szükséges műveleteket elvégzi egy szerver, valahol a felhőn belül. Az a megállapításom tehát, hogy a mai kor inkább a számítási felhők kora, mintsem a szuperszámítógépeké. Habár a határvonal a fenti két fogalomrendszer között igen vékony, és a felhasználói oldalról szemlélve a dolgot nem is lényeges, de mind a mögöttes technológia, mind a ráfordított erőforrások miatt igenis fontos megkülönböztetnünk a kétféle rendszert, hiszen akár a jövőnk is múlhat azon, hogy a világ melyik irányba fejlődik tovább.

(PCW)

A felhő-szolgáltatás sémája

Cloud server park

KOS

Mintha mindig újra és újra ugyanazt csinálnád. Unod a monotonitást. Állíts magad elé kisebb-nagyobb kihívásokat, hogy pörgésben maradj! Felvállalsz egy vitát, ami érzelmi alapú. Sajnos nem te jössz ki belőle győztesen, de ez csak azt jelenti, hogy a csatát elvesztetted, de a háborút még nem.

BIKA

Nem feltétlenül kell született művésznak lenned ahhoz, hogy egy kis színt csempéssz az életedbe. Engedd szabadjárá szunnyadó kreativitásod! Nagyon ügyelj arra, hogy ne kritizáld a tanárodat, mert könnyen a fülébe juthat.

IKREK

Szorosabb összeköttetésben vagy most a környezeteddel, mint egyébként. Ha szívesen segítenél másoknak, ne várd meg, amíg megkérnek rá. Lépj! Romantikus időszak következhet az életedben. Minden napot csodaként élsz meg, és sugárol a boldogságtól. Ez másoknak is fel fog tűnni, és boldogan teszik szóvá.

RÁK

Igen sok elvárással kell szembenézned a héten, pedig amúgy is fontos feladatokon dolgozol. Amit lehet, próbáld meg máskorra halasztani! Hajlamos vagy belelátni olyan dolgokat egy ismerősöd viselkedésébe, amiből arra következtetsz, hogy tetszel neki. Jobban tennéd, ha nem élnéd bele magad, mert akár még csalódhatsz is.

OROSZLÁN

Mindig csak tervezgatsz, de valahogy sosem jutsz egyről a kettőre. Lehet, hogy más módon kellene megközelítened céljaid. Túl sok mindent osztasz meg a magánéletről a közösségi oldalakon. Egy ismerősöd felhívja a figyelmedet erre, és te is elgondolkozol rajta.

SZŰZ

Fontos, hogy előre gondolkodj kicsit, de mintha teljesen kiürülne a fejed, amikor ezzel próbálkozol. Nyugi! Előbb-utóbb megjön az ihlet. A pihentető hétvége után tele vagy aktivitással. Megcsinálsz minden olyan dolgot, amire eddig csak a hét közepén jutott idő. A barátaid irigylik a szorgalmadat.

MÉRLEG

Összetűzésbe keveredsz az osztálytársaidal, mert nem egészen ugyanúgy közelítenek meg egy problémát, mint te. Találjatok köztes megoldást! Kockázatos alkut kötsz egy barátoddal. Ez a kis magánakciók furán is elsülhet, így vigyázzatok, hogy kit avatok be a részletekbe a baráti körötök többi tagja közül.

SKORPIÓ

Igyekszel megőrizni a nyugalmaidat, de az egyik családtagod folyton próbára tesztetted. Zavar, hogy butaságokkal tömi a fejed, pedig te tudod, mi az igazság, a dolgok mögé látsz. Dacból nem kérsz bocsánatot a szüleidtől, pedig te bántottad meg őket. Ebben a helyzetben legyél egy kicsit felnőtt.

NYILAS

Tele vagy energiával, már csak arra kell odafigyelned, hogy mire használod. Van egy-két komolyabb feladat a láthatáron? Tudd le a héten! A környezetedben van egy ember, aki folyamatosan szítja az ellenségeskedést közted és a párod között. Végre rájössz, hogy mire megy ki a játék.

BAK

Jól tud jönni egy-két hasznos tanács, amikor az ember nem tudja, merre induljon. Ne félj kérdezni, és figyelj oda társaid véleményére! Most az egyszer a túlzott lelkesedésed okoz gondot. Idegesítő is lehet, amikor te nagyon akarsz valamit. Fogd vissza magad egy picit.

VÍZÖNTŐ

Ideje kicsit megerősíteni a kapcsolatot az osztálytársaidal, esetleg egy szimpatikus tanárral. Nagy ötletek szülehetnek egy jó beszélgetés során. Kezdd önvizsgálattal a napot. Rád fog férni, hogy tisztázd az érzéseidet egy személlyel kapcsolatban. Ha minden kitisztult, neked is könnyebb lesz.

HALAK

A környezeted sokkal nyitottabb az ötleteidre, mint általában. Ha határozott elképzeléseid vannak, eljött az ideje, hogy küzdj értük. Magadnak is félsz beismerni, hogy nagyon kötődsz egy személyhez, akit most egy darabig nem fogsz látni, mert külföldre utazik. Váld be neki, hogy hiányozni fog, könnyebb lesz utána a szívednek is.

Mit kezdj az őszi rosszkedvvel?

A hogy vége a nyárnak, nemcsak új isko-laév zúdul a nyakunkba, hanem az idő is fokozatosan rosszra fordul. Rövidülnek a tevékeny délutánok, egyre korábban sötétedik... Ezek mind-mind hozzájárulnak az őszi depresszióhoz. Kerüld el a rosszkedvet és legyél olyan életvidám, mint a nyári napokon!

Mi az oka a rosszkedvnek?

Amikor ősziére fordul az idő, szervezetünkben biológiai folyamatok zajlanak: a jó közérzetért felelős szerotonin hormon csak napfényben termelődik, ezért érthető, hogy ha napokig be van borulva, miért vagyunk nyugtalanok. Az éjszakák és nappalok változását nem tudjuk befolyásolni, viszont becsap-hatjuk testünket egy-egy hosszabb sétával még akkor is, ha nem süt a nap.

Előzd meg a depressziót!

– A fény jótékony hatása mellett a testmozgás is nagyban hozzájárul a rosszkedv elűzéséhez. Ha közel állnak hozzád a sportok, ne feledd, hogy az edzőterem és az uszoda hűvösebb időben is a rendelkezésedre áll.

– A vitaminok elengedhetetlenek a szervezetünk problémamentes működésében, és talán a hideg időben van rá legnagyobb szükségünk. Jó, ha kiegyensúlyozottan táp-

lálkzol, sok-sok zöldséget és gyümölcsöt fogyasztasz.

Lelkileg is készülj a hűvös napokra!

A színeknek nagyon fontos szerepe van a hangulatunk befolyásolásában. Mikor beköszöntenek a hidegebb hónapok, az emberek hajlamosak a szürkés, barnás árnyalatú ruhákba bújni, amelyek cseppet sem segítenek az energiapótlásban. Viselj minél élénkebb színű ruhákat! Ha nem szereted a feltűnést, akkor egy-egy színes, vidám kiegészítő is csodákat tehet a hangulatoddal.

– Reggelente nézz tükörbe, és mondj pár mondatot azokról a dolgokról, amikkel meg vagy elégedve magadon! Tudasd magaddal, hogy fontos vagy, jó felkelni, a nap végén pedig emlékezz vissza minden apróságra, ami aznap örömet okozott!

– Próbáld meg minél több közös programot szervezni a barátaiddal, hiszen társaságban sokkal vidámabban telik az idő, esélyed sem lesz szomorkodni.

Kényeztesd az érzékeidet!

Engedj magadnak egy kádnyi forró vizet, és egy jó könyvvel bújj el egy kis időre a világ elől! Gyűjts néhány méceszt is, amik biztosan segítenek az ellazulásban. Csepegtesd a fürdővizbe levendula- vagy narancsil-

latú illóolajat, ami nagyon jó hatással lesz a közérzetedre.

– Ha nincs kedved a kádban ücsörögni, egy hideg-meleg váltózuhany is nagyon jól tesz, hiszen egyből felfrissít. Ha ezzel kezdted a napot, biztosan könnyebben veszed majd az akadályokat.

– Hallgass vidám, pörgős zenéket, vagy hívd át a barátñőidet, és nézzetek meg egy klassz vígjátékot! Ha egyedül vagy, a depis zene tabu, hiszen éppen az a cél, hogy felvidulj.

Végül, de nem utolsósorban, ideje elővennünk a kedvenc gondűzönket, az édességet. Kis mennyiségben nemcsak boldogsághormonnal látja el a szervezetűnket, hanem nagyon egészséges is az igazi csokoládé. Ha van egy kis időd, készíts valami finom csokis süteményt, amivel az egész családot meglepheted, így nemcsak magadnak, nekik is örömet szerzel majd.

Ne feledd, az ősz csak egy évszak, egy átmeneti időszak, ami nagyon sok szépet rejt magában! Lásd meg a jó oldalát, fotózz, kirándulj, és fel a fejfel: nemsokára újra itt a nyár!

Tanulási tippek

Kíváncsi vagy, hogy hogyan tudnál többet, jobban, gyorsabban tanulni? A következő tippek segíthetnek fejleszteni a memóriádat.

Mondd ki, amit olvasol, hogy halld a tananyagot!

A memorizálás történhet magadban visszaolvasva vagy hangosan is. Néha nincs olyan helyen, szituációban egy tanuló, hogy hangosan tudjon tanulni (pl. buszban). A hangos ismételtetése az anyagnak pedig valóban nagyon hasznos a tananyag-feldolgozás szempontjából. Miért? Egyrészt, mert látod a szemeddel, mit olvasol, ki is mondd azt a száddal, és amit kimondtál, azt hallod is a füleddel. Többféle érzékszerved egyszerre dolgozza fel a szöveget és képleteket. Hidd el, nagyon hasznos a hangos tanulás. Ha teheted, te is hangosan ismételd meg a tananyagot! A hibáidat, illetve a hiányosságaidat is könnyen megtalálhatod, kiküszöbölheted, ha hangosan teszteled magad. Ez a módszer azoknak kedvez különösen, akik hallás alapján tudnak jobban tanulni.

Jegyzeteld ki saját szavaiddal a lényegét!

A hatékonyabb és gyorsabb tanulás érdekében célszerű kijegyzetelni a lényegét. Sokat segíthet rajtad, ha már a tananyagot olvasva kijegyzeteled a fontosabb részeket. Nem minden sort! Csak kulcsszavakat, vezérgondolatokat, egy-egy definíciót. Csak egy vázlatot készíts. Nagyon sok diák vizuális típus, tehát könnyebben megjegyzi azt, amit lát, mint amit hall. Érdemes ezért összefoglaló jegyzeteket készíteni mind az órákon elhangzottakról, mind a tankönyvi szövegről. Írd ki a főbb gondolatokat, és ha kész vagy a jegyzettel, többször olvasd át azt, pillants rá a papírra, fúsd át a szemeddel. Meglátod, fejlődni fog majd a vizuális memóriád.

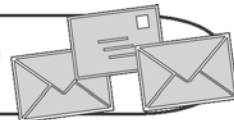
Eleje, közepe, vége, közepe

Kutatók megállapították, hogy egy adott tananyagának az eleje és a vége jobban megmarad a diákokban, mint a tartalmasabb közepe. Mire az anyag definíciókkal, képletekkel, példákkal tűzdelt középső részéhez érnek a diákok, alábbhagy a lelkesedés, a

figyelem, és mindenki gyorsabban kezd el olvasni, csak hogy túl legyen rajta. Az anyag végére megint felerősödik a figyelem, és jobb lesz az információ-feldolgozó készség, mivel akkor már látják a diákok az adott témakör végét, így nem sietnek „túlesni” rajta. A legjobb időpont az ismétlésre rögtön azután van, amikor az adott rész végéhez értél a könyvben. Fordíts nagyobb figyelmet a tananyag középső részére is, ha végére értél az anyagnak, vegyél erőt magadon, és a tartalmas középső részt olvasd át még egyszer!

Memorizálj álmodban!

Fáradtan nem lehet tanulni, de lefekvés előtt pár órával igen. Miért jó ez a módszer? Mert alszol egyet arra, amit megtanultál, amit elolvastál, így „leülepszik” majd benned a sok információ, és nem ritkán az is előfordul, hogy reggelre megérted azt, amihez éjjel már nem volt türelmed. Az agy egy csodálatos szerv, még álmodban is dolgozik! Az extrém késő esti órák, mint az éjjel 1 vagy 2 óra, nem a legjobb választás a tanulásra, mivel a memorizálás ilyenkor már alig hatékony. Normális időben tanulj, és ha lehet, időben fekjüdj is le.

Első riportom

Nekem jutott az a megtiszteltetés, hogy iskolánk médiaszakcsoportjának tagjaként riportot készítsék Lázár László tanár úrral a napkollektor kapcsán.

A forgatáson a tanár úrtól megtudtuk, hogy még a nyár elején hozzáfogott nem mindennapi alkotásához. Összesen 155 üres alumínium sörösdobozt gyűjtött össze, amiben sulink diákjai is segítettek neki. Összerakta, befestette feketére, és „házat” készített neki, majd befedte átlátszó műanyag lappal. A falra fogja felszerelni, és az átmeneti időszakokban ezzel fog fűteni, sokat megspórolva ezáltal.

Az elkészítés fortélyaiába is beavatott bennünket. De még mielőtt üzembe helyezné, bemutatja egy kiállításon.

Nagy élmény volt számomra, hogy közelről is láthattam a napelemet. Remélem, sokan felfigyelnek rá és az újrahazsírítás lehetőségére.

Kéringor Dorina, 6. b, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Kajakozók nyara a Tisza-parton

(Interjú)

2012., nyár, kajakosok, zenétől és a fürdőzők zsvijától hangos Tisza-part. Iskola-társammal, Kovács Árminnal beszélgettem a nyári szünetben, aki a színkitűnő tanulmányi eredménye mellett kiváló sikerrel ért el a sportban is.

– Ármin, már öt éve kajakozol. Hogyan kezdted, mi fogott meg ebben a sportban?

– Hát nem most kezdtem, és az tetszett meg a kajakozásban, hogy kint vagyok a természetben, és mindig látok valami újat.

– Rengeteg versenyen vettél már részt. Meséld az eredményeidről. Számodra melyik verseny volt a legemlékezetesebb?

– Igen... Rengeteg verseny volt és sok jó eredmény. Legjobban a zentai verseny tetszett, amit játékosan szerveztek meg: 2 kilométer evezés után ki kellett jönni a partra csónakkal, kosárba dobni a labdát,

majd 2 kilométer futás után újra a vízbe és a célba.

– Szeptemberben kezdted a 7. osztályt. Az iskolai kötelezettségek mellett is jut időd kajakozásra?

– Persze. Csak naponta egyszer.

– Egyébként milyen gyakran edzel?

– Szünetben naponta kétszer, délelőtt és délután, a tanítási időszakban pedig egyszer.

– E Tisza menti város kiváló lehetőséget nyújt a kajakosoknak, három óbecsei fiatal vett részt az olimpián. A jövőt illetően van valami álmod, terved e sport terén?

– Igen. Egyszer szeretnék én is eljutni az olimpiára.

– Ármin, kívánom, hogy a terveid és az álmaid valóra váljanak, az olimpiáig meg se állj!

**Csúzi Beatrix,
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

A nyári szünetem

Egy nyári délutánon anyukám cikket olvasott a táborokról. Az egyik címen megakadt a szeme: Szép Szó Tábor.

Gyorsan átböngésztem minden információt. Szólt nekem, hogy gondoljam át a dolgot, és ha tetszik el is mehetek. Örültem neki, és miután megtudtam róla mindent, igent mondtam. A készülődés után már a kocsiban ültünk, és izgatottan vártuk, hogy mikor érünk Kishegyesre. Érkezésünkkor sok kedves ember fogadott minket. Megkérdezték a nevemet, lakcímemet, telefonszámomat. Utána elvezettek minket a szobánkba, majd egy kis játék következett. A szülők, testvérek elbúcsúztak a táborozó gyerekektől. Estére bemutatkoztak a tanárok, és elmondták a házirendet, mely a következő volt:

7.30: ébresztő

8.00: reggeli

9.00–12.45: foglalkozás

13.00: ebéd

13.30–15.30: pihenő

15.35: uzsonna

16.00–19.45: foglalkozás

20.00: vacsora

20.30–21.45: estéli játékok

22.00 takarodó.

Másnap próbáltunk megismerkedni és összebarátkozni a szobatársakkal. Heten voltunk egy helyiségben. Barátnóm lett: Rebeka, Anna, Noémi, Anett, Zsuzsi és Kitti. A gyerekeket három csapatra osztották. A mi csoportvezetőnk Fekete Ágnes volt, akivel a délelőtti és a délutáni munkát végeztük, valamint Pál Ágnes tanította a beszédtechnikai órákat. Emellett sokat nevetgeltünk és viccelődtünk. Gyorsan elmúlt az idő, és eljött az a pillanat is, amikor a családtagokat újból láthattuk. Véget ért a kirándulás. Hálánk jeléül meglepetésműsort adtunk elő.

Nagyon szuper volt, és remélem, hogy máskor is részt vehetek ilyen remek nyaraláson.

**Horvát Réka, 5. c,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

2012. július végén az újvidéki Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete ismét felkarolta az olvasni vágyó vajdasági magyar gyerekeket: Nagy Margit főszervezésében immár másodszor kerülhetett megrendezésre a Gion Nándor Irodalmi Tábor Újvidéken az Apáczai Diákotthonban.

Az egyhetes tábor résztvevői azok a diákok lehetnek, akik részt vettek a 2011/12-es tanév folyamán az egyesület által meghirdetett olvasási versenyen, sőt helyezést is értek el az őszi vagy a tavaszi döntőkön.

A táborban Viola Lujza, Kollár Mária, Brindza Ildikó és Dulka Gyöngyi magyartanárok tartottak különböző foglalkozásokat: nyelvi és irodalmi játékok, logikai játékok, szövegelemzések, olvasás, versírás, illusztrálás, szókincsgyarapítás és dramatizálás képeztek, a napi órarend részzeit. A kirándulás alkalmával a szenttamási Gion-emplékházban Drobnyik Aranka és Kiss Csaba tanárok foglalkoztak a táborlakókkal.

Kellemes napokat tölthettünk Újvidéken, gazdagítva egymást tudásban és lelkiekben egyaránt. Ebben a táborban megvalósulhat minden pedagógus nagy álma: értelmes, igényes, érdeklődő, tanulni vágyó és olvasni szerető gyerekekkel lehet itt dolgozni.

Brindza Ildikó (Doroszló)

U. i.: Az illusztrációk és a versírás egy-egy csoportmunka eredménye, amelyet a gyerekek Gion Nándor Angyali vigasság című művének Fodó tanár úr című fejezetéből készítettek.

Csomó

Felkeltem a csendre,
a kutyát nem leltem.
Megvártam, míg felkel a nap,
aztán megkerestem a barátomat.

Péntekné ránk kiálltott:

– A jégen az a ti kutyátok?

Rohantunk a jégre,
a kutya megmentésére.

Burai J. alatt beszakadt a jég,
Povázásnszki ott termett, kezében egy kötél.
Burai J. megmenekült,
A kutya pedig elmerült.

**Hegedűs Hajnalka (Doroszló),
Petro Éva (Temerin)**

Egy kóbor kutya története

Volt egyszer egy kóbor kutya,
nehéz volt ám az ő sorsa.

Szenvedett ő eleget,
de sorsából eleget lett.

Két kis pajtásra lett.

Ápolták és etették,

ez volt neki a legnagyobb érték.

Egy reggelen mégis eltűnt.

A tó jegén feltűnt.

Nem volt már egészséges,

szemei már elvésztek.

Utolsó cselekedete nem volt más:

megmentette a pajtásait.

Feláldozta az életét,

meghalt Burai J. kedvéért.

**Péter Laura (Bácsföldvár)
Hencsár Dorottya (Doroszló)**

Van önbecsülésed?

1. Nem szívesen mesélek a suliról, mert szerintem érdektelen.
2. A jobb tanulók mellett úgy érzem magam, mint egy buta kislány.
3. Társaságban alig szólalok meg, mert félek, hogy butaságot mondok.
4. Ha plusszfeladatot sóznak rám, egyszerűen nem tudok védekezni.
5. A kritika gyakran napokig foglalkoztat, nem tudom, hogy dicsértek vagy bíráltak.
6. Ha egy buliban a vendéglátón kívül senkit sem ismerek, soha nem tudom, hová álljak, mit tegyek, hogyan fogjam a poharat.
7. A társas összejövetelt nem tudom élvezni, mert görcsösen arra figyelek, hogy megfeleljek, nehogy véletlenül hibát kövessék el.
8. Gyakran napokon át nem hív fel senki, de ilyenkor én sem hívom fel a barátaimat.
9. Ha kávézóban találkozom a barátnőmmel, inkább kint várok, amíg megérkezik.
10. Ha bemutatnak valakinek, a legelső gondolatom: remélem, jó benyomást teszek rá!

Az önbizalom vagy annak hiánya meglátszik a fellépéseden, a tartásodon.

Az önmagadban való kétkedés csak úgy küzdhető le,

ha ismered önmagad.

Ha megerősíted vagy megcáfolod a teszt állításait, közelebb kerülsz önmagad megismeréséhez.

Négyféle lehetőség közül választhatsz: ha az állítás mindig igaz, 3 pontot adj magadnak, ha gyakran, 2 pontot, ha néha, 1 pontot, a nem igaz válasz 0 pontot ér.

Értékelés

0–4 pont:

Fontos a számodra, hogy a sulis és a szabad idő örömeit szerezzék. Mellékes, hogy közben elismernek-e, csodálnak-e mások. Ez a viselkedés egészséges, stabil önbecsülésről árulkodik.

5–10 pont:

Nagyjából összhangban van a nyilvános szereplésed a valódi éneddel, néha azonban be kell dobnod színészi képességed, hogy magabiztosságod ne hagyjon cserben. Ilyenkor soha ne ítélj el a bizonytalanságod!

11–20 pont:

Az önbecsülésed nem túl fejlett, ezért gyakran mások szemével látod és ítéled meg önmagad.

21–30 pont:

Az önbecsülésed meglehetősen alacsony. Nem tudod értékelni a saját jó tulajdonságaidat. Kisebbrendűségi érzés vezérli az életed, ez az oka annak, hogy gyakran rosszul érzed magad a bőrödben, testileg és lelkileg egyaránt. De ezen lehet változtatni, ha nem egyedül, akkor pszichológus segítségével. Csodálkozni fogsz az eredményen!

„Kedves Bizalmas sorok!

Hatodikos lány vagyok. Kedvelem a Jó Pajtást, és rendszeresen elolvasom a Bizalmast is. A gondom az új fiú az osztályomban. Az idén jött hozzánk egy új fiú, és én rögtön bele is zúgtam. Mondhatom, szerelem első látásra. Befogadtuk, jó fej. Elkezdtünk vele üzenetezni. Megkérdeztem tőle, hogy kibe szerelmes, mert fűrt a kíváncsiság. Azt válaszolta, hogy az egyik barátnőmben. Utána tudtam meg, hogy kibe. A barátnőm is megkérdezte tőle, hogy kibe szerelmes, neki meg azt válaszolta, hogy belém. Nem tudom, milyen játék ez, és kinek kell hinnem, a barátnőmnek vagy neki. Nemrég az egyik órán a tanár mellém ültette. Előbb csak néhány szót váltottunk, most meg már jókat beszélgetünk, hülyéskedünk. Többet vagyok vele, mint a barátnőimmel. Nem tudom, hogy ez egy szerelem kezdete-e, lehet-e ebből valami több?! Kérlek, adj tanácsot!

Válasz:

Kedves Őszike!

Egy biztos: ez egy barátság kezdete. De lehet több is, ha nem sieted el a dolgokat, nem viselkedsz erőszakosan vele, és nem mész fejfel a falnak. Egészen biztos, hogy tetszel neki, különben nem beszélgetne és hülyéskedne veled. Az is biztos, hogy ilyen rövid ismeretség után, hisz csak néhány hete kezdődött el a tanév, nem meri felvállalni az érzéseit. Hagyj neki időt, hogy megbarátkozzon az új társakkal, lányokkal és fiúkkal, hogy jobban megismerjék egymást. Ahhoz, hogy jó kapcsolatunk legyen valakivel, kellene a közös témák, hogy tudjuk, melyik zenét szereti, melyik tanárt nem kedveli, mit szeret a vonzalom, várd ki, hogy hogyan alakulnak a dolgok az ismerkedés után. Lehet belőle szerelem is. Addig is élvezzék az ismerkedést, a barátkozást.

„Kedves Bizi!

Hetedikes lányok vagyunk. A barátnőmnek tetszik egy fiú, de az szóba sem áll vele, és velem sem. Azt hiszem, az a baja, hogy szégyenlős, félénk. Ha ott vannak az osztálytársai is, mert nem a mi osztályunkba jár, meg sem szólal. A barátnőmnek már nagyon régóta tetszik a fiú, és azt is hallottuk, hogy ő is tetszik a srácnak, de soincs olyan helyzet, amikor nyugodtan szóba állhatnának. Mit tegyék, hogy segítsék a barátnőmnek? Hogyan alakítsak ki olyan helyzetet, ahol lehetne köztük valami több?

Válasz:

Kedves Lilik!

Úgy látszik, társkereső, ismerkedő programot szeretnél indítani a barátnőd számára. Nehéz helyzetben leszel, ha nem jól mértétek fel a fiú érzéseit, hogy tényleg tetszik-e neki a barátnőd. A ti esetetekben az a legjobb helyzet, ha együtt lehetnek, egymás szeme előtt, de még nem kell feltétlenül beszélgetniük is. Társaságban kell, hogy legyetek, hogy legyen idejük feltűnés és cikizés nélkül megfigyelni egymást, oldódni. Egy születésnap, ahova mindketten meg vannak hívva, iskolai program, sportverseny, közös szakkör stb. is kihasználható a barátkozásra. Meg kell ismerkedniük egymással. Barátkozatok össze előbb az osztályából néhány lánnyal, hozzátok össze előbb a két osztályt. Utána közös programot is szervezhetek. Kereshettek olyan csoportjátékokat is, ahol üzenetet kell átadni egymásnak, beszélgetni, össze kell fogni. A lányok általában nagyon ügyesek a feltűnés nélküli szervezésben. De legyetek tapintatosak a társaitokkal szemben, nehogy az ügyeskedésetek még jobban bekényszerítse őket a csigaházukba.

„Kedves Bizalmas!

Én egy nyolcadikos lány vagyok. A gondom a barátnőm, aki összejött egy fiúval, K.-val, és most már nem én vagyok a legjobb barátnője. Amikor hívom, hogy jöjjön el hozzám, nem jön, mindig a fiúval van, vele foglalkozik. Ha véletlen mégis együtt vagyunk, csak róla beszél. Engem meg sem akar hallgatni. Vannak dolgok, amit csak neki tudok elmondani, mert nekem még mindig ő a legjobb barátnőm. Mit tegyek? Segíts!

Cilike”

Válasz:

Kedves Cilike!

Sajnos a barátnőddel kapcsolatosan nem tehetsz sokat. Türelmesnek kell lenned. Elborította a szerelem K. iránt. Neki most ez mindennél és mindenkinél fontosabb. Ha a legjobb barátnője vagy, ezt meg kell értened, és el kell fogadnod. Ne féltékenykedj és ne sértődj meg. Olyasmire, hogy döntés elé állítod, hogy K. vagy te, ne is gondoldj. Biztos, hogy ebből a csatából vesztesként jönnél ki. Legyél jó barát, engedd neki, hogy szerelmes legyen, mert nagy a valószínűsége, hogy holnap te lesz „szerelem állapotban”. A jó barátnőre pedig mindig szükség van, mert a szerelem illékonyabb érzelem, mint az igazi barátság. Hamarabb elmúlik, és olyankor jó, ha van valaki, aki mellettünk áll, támogat bennünket, és segít átészélni a nehéz napokat. Jó lenne, ha te is elkezdenéd bővíteni a barátnői körödet, hogy legyen kivel szórakoznod, jól érezned magadat, akkor is, ha a régi legjobb barátnőd éppen nem ér rá. Biztos akad még egy-két lány az osztályodban, esetleg a szomszédságodban, akikkel jókat tudsz beszélgetni, jól érzed magad a társaságukban. Ha nincs, akkor kapcsolódj be valamelyik művelődési vagy sportegyesület foglalkozásaiba, iratkozz be táncra, kézműves csoportba, ha van nálatok. Biztos, hogy jól fogod magad érezni, és új ismeretségeket is köthetsz. Így nem fog annyira fájni, ha a barátnőd mással tölti a szabad idejét.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nagyon boldogtalan vagyok. A legjobb barátnőmet, akivel óvodás korunk óta barátkozunk, mintha elvárszolták volna. Állandóan cikiz, csak a hibáimról tud beszélni. Nem bírom tovább! Mit tegyék, hogy meglássa, hogy nekem is vannak jó tulajdonságaim? Milyen barátnő az ilyen, aki csak a hibákat látja? Kérlek, segíts!

Csillagocska”

Válasz:

Kedves Csillagocska!

Először is gondolkodj el azon, hogy mi is történhetett, hogy a barátnőd így „elvárszólódott”. Nincs-e a háttérben egy fiú, aki tetszik neki, és aki esetleg irántad érdeklődik? De lehet az bármi: egy szép pulóver, új táska, zenegép, új számítógép, amit ő is nagyon szeretett volna? Vagy valami más. Másodszor: miért engedted meg neki eddig is, hogy csúnyán bánjon veled? Jó lenne, ha leülnétek, és megbeszelnétek a dolgaitokat. Mond el neki, hogy mi az, ami zavar, mi az, ami fájdalmat okozott. Kérd meg, hogy hagyja abba az ilyen ellenségeskedő viselkedést. Mert úgy bánik veled, mintha az ellensége, vetélytársa lennél. Lényegében, neki van nagyobb gondja, nem neked. A beszélgetés után megtörténhet, hogy szétválnak az útjaitok. Ne búsulj sokáig, mert még mindig jobb, ha nincs barátnőd, minthogy egy ilyen „támadó” barátnőd legyen, akinek nincs egy szép szava sem hozzád. Egyben biztos vagyok, veled minden rendben van, és ha egy kicsit nyitottabban fordulsz a környezetedben élő lányok felé, biztos akad még egy-kettő, akivel jókat tudsz beszélgetni, akikkel együtt tudsz nevetni, akikkel lehet sétálni, szórakozni, és nem csupán a rosszat látják benned.

Őszike”

Lilik”

Az idők legelején, mikor a világ vadonatúj volt, s az állatok éppen elkezdtek dolgozni az embernek, a teve ott élt egy ordító sivatagban, mert nem volt kedve dolgozni; mást sem tett, mint ordított. És cserjéből, törzsből, tamarindából élt, és átkozottul lusta volt. Ha valaki megszólította, így felelt:

– Púp!

Egy hanggal se szólt többet ennél: – Púp!

Nemsokára hétfőn reggel fölkereste őt a ló. Nyereg volt a hátán, zabla a szájában, és így szólt:

– Hallod-e, te teve, gyere innen, és ügess úgy, mint mi többiek!

– Púp! – szólt a teve; és a ló távozott, és elmondta az embereknek.

Nemsokára fölkereste a tevét a kutya. Bot volt a szájában, és így szólt:

– Hallod-e, te teve, gyere, és szolgálj úgy, mint mi többiek!

– Púp! – szólt a teve; és a kutya távozott, és elmondta az embereknek.

Nemsokára fölkereste a tevét az ökör, járom volt a nyakán, és így szólt:

– Hallod-e, te teve, gyere, és szánts úgy, mint mi többiek.

– Púp! – szólt a teve; és az ökör távozott, és elmondta az embernek.

És aznap este kapta magát az ember, és összehívta a lovat és a kutyát és az ökröt, és így szólt:

– Halljátok-e, ti hárman, én bizony nagyon sajnállak benneteket (mikor olyan vadonatúj még a világ): de az a púpoló teremtés a sivatagban nem tud dolgozni, mert különben ő is itt volna már. Nem is bánom hát, maradjon magának: de nektek kétszer annyit kell majd dolgoznotok, hogy pótoljátok őt.

Ezt hallván azok hárman nagyon megharagudtak (mikor a világ olyan vadonatúj volt még), és kupaktanácsot ültek, és tanakodtak a sivatag szélén. És a teve odament hozzájuk, kényelmesen kérődzve és átkozottul lustán, és kinevette őket. Azután így szólt: – Púp! –, és újra eltávozott.

És nemsokára arra vetődött a dzsinn, aki minden sivatag őre, és porfelhőben utazott (mert a dzsinnek mind így utaznak, mivel ez a bűbájosság), és megállt a kupaktanács láttára hármuk mellett.

– Minden sivatag hatalmas dzsinnje – szólt a ló –, mondd csak, rendjén van-e az, hogy valaki lustálkodjék, mikor ilyen vadonatúj még a világ?

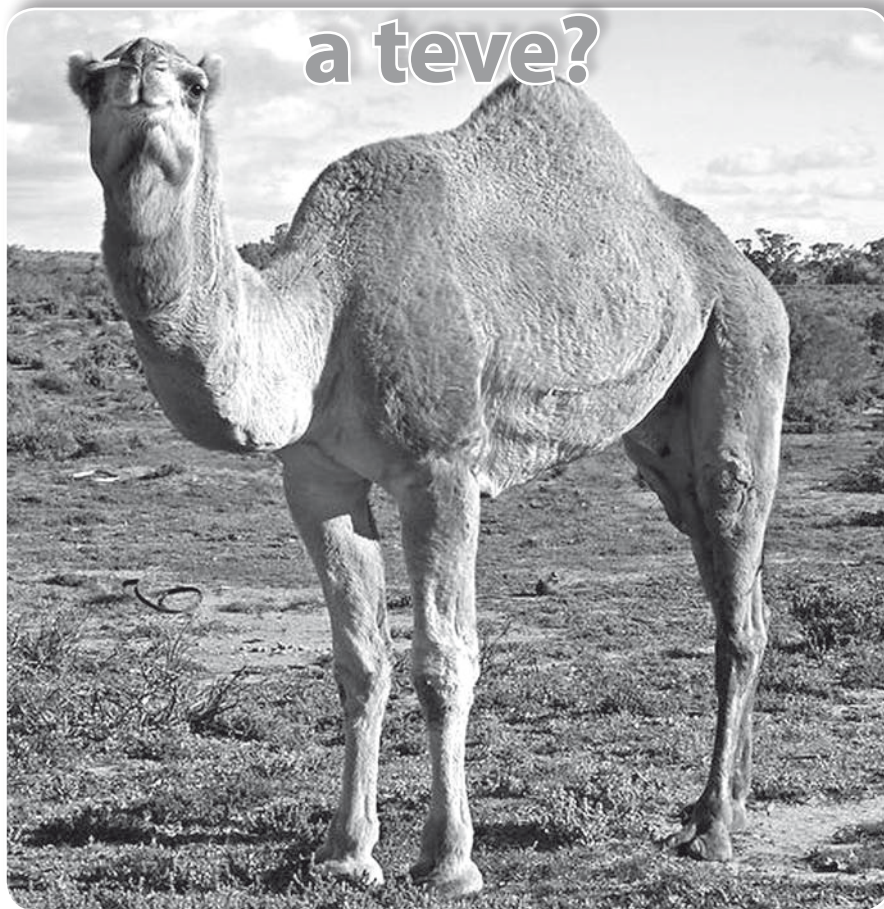
– Semmiképpen nincs rendjén – felelt a dzsinn.

– Nos, akkor – szólt a ló – van egy mihaszna teremtés a farkasordító sivatag kellős közepén (aki ordítani szokott maga is), hosszú a nyaka, hosszú a lába, és ez a mihaszna teremtés egy szemernyit sem dolgozott hétfő reggel óta. Nem akart ügetni.

– Púp! – szólt a dzsinn, fütttyentve –, ez az én tevém, Arábia minden aranyára! Ugyan mit beszél?

– Ennyit mond csak: „Púp!” – szólt a kutya –, és nem akar szolgálni.

Hogyan lett púpos a teve?

– Nem szól más semmi egyebet?

– Csak annyit: „Púp!” – szólt az ökör –, és nem akar szántani.

– Jól van – szólt a dzsinn –, majd elbánok én vele, csak egy percig várjatok!

A dzsinn beburkolódzott porköpyegébe, keresztürepült a sivatagon, és ráakadt a tevére, aki átkozottul lustálkodva egy pocso-lyá tükrében nézdegélte magát.

– Hallod-e, te bugyborékoló, hosszú lábú barátom – szólt a dzsinn –, azt hallom, hogy egy szemernyit sem akarsz dolgozni, mikor olyan vadonatúj még a világ?!

– Púp! – szólt a teve.

A dzsinn leült, kezére hajtotta az állát, és egy nagy bűvölésen gondolkodott, mialatt a teve folyton nézegette magát a pocso-lyában.

– Külön munkát okoztál hétfő reggel óta három barátomnak, mivel olyan átkozottul lusta teremtés vagy – szólt a dzsinn; és tovább gondolkodott a bűvölésen, állát kezére támasztva.

– Púp! – szólt a teve.

– Én bizony a te helyedben nem mondanám ezt többé – szólt a dzsinn –, egyszer csak meg találják sokallni. Hallod-e, te bugyborékoló barátom, azt akarom, hogy te is dolgozzál.

A teve újra csak így szólt:

– Púp!

De jóformán ki sem mondotta még, mikor egyszerre csak azt látja, hogy a háta, amelyre rettentően büszke volt, elkezd dagadni, dagadni, és nagy, vastag, ingó púppá dagad.

– Látod-e? – szólt a dzsinn. – Ez a te tulajdon púpod, amelyet lustálkodással szereztél becses személyednek. Ma csütörtök van, és te hétfő reggel óta, amikor a munka megkezdődött, nem dolgoztál semmit. Most eredj dolgozni!

– Hogy menjek? – szólt a teve. – Ezzel a púppal a hátamon?

– Ez szándékosan termett a hátadon – szólt a dzsinn –, mivel három napot ellustálkodtál. Ezentúl fogsz tudni dolgozni három álló napig egyfolytában enivaló nélkül; mivel elélhetsz a púpodból; és eszedbe ne jusson soha azt mondani, hogy én nem tettem semmit az érdekedben! Gyere ki a sivatagból, eredj el a három barátomhoz, és viselkedj illedelmesen, te púpos!

És a teve belenyugodott a púpjába, és fölkereste púpostul a három barátját. És e naptól fogva mind a mai napig békén hordja púpját a teve. De azt a három napot, amit a világ legelején ellustálkodott, sohasem pótolta ki, és sohasem tudta megtanulni, hogyan kell illedelmesen viselkedni.

Rudyard Kipling
Fordította: Mikes Lajos

Miért hullanak le ősszel a levelek?

Ahogy a nappalok rövidülnek és beköszönt az ős, a lombhullató fák tömegesen hullatni kezdik leveleiket. A színesedő erdők sokakat kirándulásra ösztönöznek, kihasználjuk azokat a heteket, amikor még nem hullottak le a levelek.

De miért is hullanak le? Ősszel, ahogy egyre kevesebb a napfény, az új klorofill hiányában a régi lebomlik, és a levelek fokozatosan el-

ZSIBONGÓ

vesztik zöld színüket. Ahogy a klorofill lebomlik, kezdenek előtűnni a sárga és narancsszínű színanyagok, melyeket a klorofill korábban eltakart. Az egyre hidegebb éjszakákkal a vörös és bíborszínek is megjelennek, amik a levelekben lejátszódó cukrokhoz kapcsolatos kémiai reakciók során keletkeznek. Az őszi lombhullás alapvető értelme a nedvesség megőrzése, mivel a levelek nagy mennyiségű vizet párologtatnak el. Télen a nedvesség felvételét a fagyott talaj gátolja, ezért van szükség az őszi időszakban a tartalékolt vízre. Ha a fák megtartanák a lombzatukat, akkor a téli időszakra teljesen kiszáradnának.

De honnan tudják a fák, hogy mikor kell lehullajtani a leveleiket? A nappalok rövidülésével és a hőmérséklet csökkenésével a fák fokozatosan válnak meg lombzatuktól. A tipikus lombos fák ilyenkor speciális parasejtréteget képeznek a levélnyel és az ág körül, így elszigetelik a levelet a fa nedvkeringésétől. A levél lassan elhal, és ezért lehullik a fáról. Ezután az apró sebet újabb réteg parasejt zárja le, ami megvédi a fát a nedvességvesztéstől és a fertőzésektől.

Zelk Zoltán Október

*Kisöccsétől, Szeptembertől
búcsút vesz és útra kél,
paripája sűrű felhő,
a hintója őszi szél.*

*Sárga levél hull eléje,
amerre vágatva jár,
félve nézi erdő, liget,
de ő vágat, meg se áll.*

*Hová, hová oly sietve,
felhőlovas szélszekér?
Azt hiszed tán, aki siet,
aki vágat, messze ér?*

*Dehogy hiszi, dehogy hiszi
hiszen nem megyen ő messze,
csak addig fut, míg rátalál,
a bátyjára, Novemberre.*

Csanádi Imre Levélsöprő

*Köd szítal,
hull a dér,
lepörög a
falevél:
földre szökik, szemétnek,
aki éri, ráléphet, –
sziszegő szél
söpri-hajtja,
hullongó hó
betakarja.*

Mire jó az őszi falevél?

Egy őszi séta során gyönyörű, különböző színű és alakú faleveleket gyűjthetsz össze. Egy kis fantáziával szebbnél szebb képeket készíthetsz belőlük.

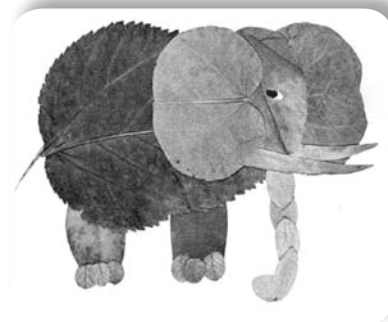
Először préseld le őket. Keress újságokat, a legjobb a fekete-fehér oldalú. A száraz leveleket helyezd az újságpapír lapjai közé. Ne takarják egymást a levelek, mert különben összeragadnak. Tegyél néhány súlyosabb könyvet nehezezként az újság tetejére, és hagyd így néhány napig.

Ha megszáradtak, kisimultak a levelek, vedd elő őket.

Terítsd le az asztalt, ahol dolgozni fogsz, majd kezdődhet a munka.

Szükséges eszközök: folyékony ragasztó; papír, amire felragasztod a leveleket; préselt levelek; olló.

Először is képeld el, mit lehetne a gyűjtött levelekből kirakni. Rakosgasd, próbálgasd, majd ha megtaláltad a levelek helyét, ragaszd fel a papírra. A levelek fonákját (vagyis ahol a levél erezte jobban kitapintható), ragasztózd be, majd tedd rá a papírra.

Jöhet a következő falevél, amíg kész nincs a kép.

Ha elkészültél, tegyél rá egy tiszta papírt, majd a tetejére könyveket, hogy jobban rászáradjon a papírra. (Csak akkor csináld ezt, ha a levél alól nem folyt ki a ragasztó, mert különben ráragad a másik papír.)

Kb. fél óra múlva leveheted, és kiteheded a falra az alkotásaidat.

1	2		3	4		5	6		7	
8			9			10			11	
12					13		14	15		
16			17			18				
		19			20			21	22	
23	24			25						TT
26				27				28		
		29	30				31		32	
	LY									

Az egyik skót dicsekszik a másiknak:
 - Ilyen okos kutyája senkinek sincs, mint nekem!
Minden reggel kimegy a lépcsőházba, és behozza az újságot!
 - Ugyan már, ezt minden kutya meg tudja csinálni!
 - ...
(A válasz a rejtvényben.)

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 8. „R”, 9. Tojás németül, 10. Nátrium vegyjele, 11. Németh Ferenc, 12. Európai főváros, 14. Öreg fordítva, 16. Előd, 17. A világűrben utazgat, 20. Folyadék, 21. Cselekvést fejez ki, 23. Gazember, 26. E napi, 27. Patak közepe, 28. Ő. B. E., 29. A harmadik hatvány, 32. E. M.

Függőleges sorok: 2. Garas szerbül, 3. Finom ital, 4. Francia divatcég, 5. Magam, 6. Űrkatató intézet az USA-ban, 7. Vég angolul, 15. Régmúlt idő, 18. A beszéd tárgya, 19. Kis Éva, 22. Fordítva, halkan mond, 24. Szolmizációs hang, 25. Vallási tilalom (ék. f.), 30. Maga, 31. A tetejére.

Betűrejtvények

1

B		CK
A		
		KVÁR

2

D
PA

3

EEEE
É
Ö

4

M	
=S	KT
U	

Skandináv rejtvény (29.)

Fennállásának 60. évfordulóját ünnepelte a...

	SPANYOLORSZÁGBAN ÉLŐ NÉPCSOPORT	A TETŐ-SZERKEZET RÉSZE	HANGTALANUL SEM UDVARIAS KOPOTT	TUSKÓT FESZÍT SUGÁR	ELEMEZ RANGJELZŐ	..., EZT ERRE A HELYRE	
	MÁLTA						
ELGONDOLÁS				PÉNZT KAPOTT ÉRTE SÜTŐ			
TÁBOROK					A FÖLDRE GYÜMÖLCSÖT SZÁRÍT	EGY ÁLLAMI BEVÉTEL (ÉK. H.)	
OLASZORSZÁG	ZERO	IGEKÖTŐ	NEM EN	A. I.	AUSZTRIA	ADA ELEJE	ÖREG
SZERB MESEALAK		IS... MAGYAR KÁVE-KEVERÉK	NÉPI HOSSZ-MÉRTÉK			IGEN SZERBÜL PATÁS ÁLLAT	
NAGYON RÉGI	ORSZÁG NÉMETÜL RÁBÉ EGYNEMŰJ		GION NÁNDOR OLASZ FOLYÓ	MENEKÜLVE FUTÓ	LEKÖTÖTT VAGYONTÁRGY ASSZONY...		
ZENEI HÁRMAS			AMERIKAI HÍRÜGY-NÖKSÉG	50		GAUSS	500
			ÁLLATI LAKHELY		LÉTEZIK	DÉL	

Lóugrásban

		E	Á			
		K	B			
O	T	T	T	F	M	
Ü	O	S	E	E	O	
		L	K			
		S	R			

Indulj el a kiemelt betűtől a lóugrás szabályai szerint.
Egy közmondást kapsz eredményül.

Anagramma

TÉLEN

GYANÚ

ELMÉK

KLÁRI

EZÜST

ZENÉL

PLÁNE

ZSIGA

SZIKE

OLTÁR

Az ábra melletti szavak betűit rakd más sorrendbe, és a kapott értelmes szót írd be az ábrába. Ha jól dolgoztál, akkor a kiemelt oszlopban egy tenger nevéét kapod megfejtésül.

Szóbetoldó

		A				Ó		
	B	Á				Á	S	
G	Y	A				N	A	K
	P	A				Á	S	
		P				A		

Csak egyetlen szó kell ahhoz, hogy minden sorban értelmes szó alakuljon ki.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Lóugrásban

	1		2		
CS	O	K	Ü	A	R
A	☀	TY	U	☀	LL
N	U	P	Ő	S	M

A rejtvényrácsban két-két folyami hal nevét találsz, ha a lóugrás szabályai szerint fejtetted a rejtvényt.

Nyári rímek

1
Cserregnek a

Nagy újság van

Kiskertünkben

Kinyílt a

2

Itt melegít a

Mezítláb jár a

Ha elvásik a

Felrepül a

Gazdag Erzsébet Nyár című versének két strófájáról lemaradtak a rímelő szavak, neked kell helyre tenni őket:

HAJNALRA
VEREBEK

HAJNALKA
GYEREKEK
TALPA

NYÁR
BOKORRA
MADÁR

A 28. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Dobjon ki, ha nem tetszik.

Betűrejtvények

1. élő növény, 2. tökfőzelék, 3. visszaeső bűnös, 4. egyenes beszéd

Keresztszavak

Vízszintesen: felbukkan, keretezés, rózsaszál
Függőlegesen: vádbeszéd, kikutatás, lelkeség

Fele így, fele úgy

Függőlegesen: 1. kelepelés, 2. ágáló, 3. bevilágít, 4. aratónóta, 11. oké

Ötből hat

rózsa

Miniszúdok

4, 2, 3, 1

3, 1, 2, 4

1, 3, 4, 2

2, 4, 1, 3

Mozaikrejtvény

Szondi két apródja

A 27. skandináv rejtvény megfejtése:

A NŐI ÖKÖLVÍVÁS

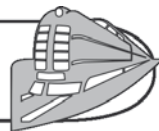
Könyvjutalmat kap:

Csépe Dominik, Temerin

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Kenya: a pénzes turisták paradicsoma

Mombasa

A Kenyai Köztársaság egy Kelet-Afrikában, az Egyenlítő mentén fekvő ország. Északról Etiópia, északnyugatról Dél-Szudán, keletről Szomália, délről Tanzánia, nyugatról Uganda és délkeletről az Indiai-óceán határolja.

Akvamarin színben játszó Indiai-óceán, varázslatos tavak, elefántok és orrszarvúk, no meg rózsaszín flamingók teszik varázslatossá az ország tájait. A szafarifanatikusok álma ez az ország, számtalan izgalmas vadrezervátumával, maszáj és szuahéli kultúrával, félmád életmóddal.

Az Amboseli Nemzeti Park egy majd négyszáz négyzetkilométernyi füves-mocsaras vidék Afrika legmagasabb csúcsa, a Kilimandzsáró lábánál, 1948 óta nemzeti park, és Afrika legismertebb vadleső terepe. Oroszlánok, gazellák és gnúcsordák szaladgálnak, a fákon csimpáznak és páviánok ugrándoznak, de honos itt a feketerinóceos, a félelmetes víziló, és az elefántok is nagy csordákban járnak. Így a látogatók vad- és madárlesekre igyekeznek, kempingeznek és teveháton szafariznak, s kulturális kirándulást is tehetnek, megismerve, hogyan élnek a maszajok. A legbátrabbak pedig helyi vezetővel kísérhetik megmászni a Kilimandzsáró csúcsát.

Hogy megőrizték a kenyai népi hagyományokat, felépítették a Bomas skanzenet Nairobi városközpontjától nem messze, ahol a látogatók beleshetnek a „szinte eredeti” adobekba (= sárkunyókba), és törzsi táncokban gyönyörködhetnek.

A Nagy-hasadék völgy egy óriási geológiai képződmény, Délnyugat-Ázsiától, Szíria északi részétől a kelet-afrikai Mozambikig húzódik, az afrikai és ázsiai földkéreglemezek távolodásával jött létre. A völgy szélessége 30–100 kilométer, mélysége néhány száz méter és több ezer méter között változik. A Nairobi és Nainasha között haladó útról lenyűgöző panorámával tárul elénk: 2000 méter magas meredek

falak buknak alá a lapos völgyfenékeig, amelyet apró sós tavak tarkítanak.

A Laikipia-fennsík minden a big five-ről, vagyis az öt nagyvadról szól: elefántok, bivalyok, oroszlánok, rinocéroszok és leopárdok otthona a Laikipia, ahol az öreg farmházakat mára luxus szálláshelyekké alakították, így nem kell attól tartani, hogy akkor is összetalálkozunk valamelyik nagyvaddal, amikor nem szeretnénk – a háborítatlan éjszakák garantáltak.

Flamingók ezrei borítják rózsaszínbe a Lake Nakuru Nemzeti Parkban levő tó sarkát, ráadásul ez Kenya rinocéroszainak kedvenc lakhelye, s ha szerencsénk van, leopárdot is láthatunk a sárga akácfák árnyékában.

Lamu, a szuahéli öreg városa történelmi látnivalókat kínál: sétánk során ódon mecsetekben és régi arab házakban gyönyörködhetünk, amelyek lenyűgöző faragott faajtájukkal ejtenek ámulatba. Útközben nézzük meg a Lamu Múzeumot, a Szuahéli Házmúzeumot és az erődot.

A Masai Mara a legnépszerűbb vadrezervátum. A maszáj törzs hona, mióta a 17. század közepén Dél-Kenyába vándoroltak a Nílus völgyéből. A nomád maszajok nem hittek a földtulajdonban, s ehelyett azt választották, hogy a vadvilággal harmóniában élnek, és arra mennek, amerre a vadak legelnek. Így nyomon követhetik a természet egyik

legszebb látványosságát is, ahogyan a gnú ezrei évről évre megteszik vándorútjukat, Tanzánia kiszikkadt földjéről a veszélyt rejtő, krokodillal teli vizeken át a hívogató legelőig. A rezervátum ötszáz madárfajnak ad otthont, közöttük struccok, pacsirták, ragadozó madarak, és 320 négyzetkilométert ölel fel a Serengeti síkságból. Északról dél felé a Mara folyó szeli át.

Mombasa kikötője az óváros arabos hangulatával és zsúfolt utcáival csábít, az öreg öböl vitorlás dhow-ival nyújt fenséges látványt, a Jézus Erőd, amely ma már múzeum, hang- és fényshow-val hívogat.

A Mount Kenya, egy kialudt vulkán, Afrika második legmagasabb hegye, az egyenlítőn 5199 méter magasra nyúlik az ég felé és védett nemzeti park. Ngainak, a Kikuyu törzs istenének lakhelye. Hófödté csúcsát elsőként 1849-ben Johann Ludwig Krapf misszionárius pillantotta meg a civilizált világból érkezők közül, de csak ötven évvel később, amikor Halford John Mackinder brit geográfus meg is mászta a csúcst, hitte el a világ, hogy lehet hó az Egyenlítőn. A területet egzotikus hegyi panorámája, változatos erdővilága és ritka állatfajai – mint az ördögmajom, bongó és óriás vaddisznó – is különleges természeti csodává teszik.

Nairobi-ban a Nemzeti Múzeum különleges etnográfiai és archeológiai kiállításokat kínál, a Karen Blixen Múzeum pedig abban a farmházban kapott helyet, amelyet Karen Blixen *Volt egy farmom Afrikában* című regénye s a könyv alapján készült Sydney Pollack-film, a *Távol Afrikától* tett híressé. Érdekes lehet még a Sheldrick Elefánt Árvaház: aki szívén viseli az állatok sorsát, nem képes száraz szemmel végignézni, ahogyan az elárvult vagy elhagyott bébi elefántok az udvaron játszanak, és ahogyan ragaszkodnak pótmamájukhoz, aki kézzel eteti őket, amíg meg nem erősödnek annyira, hogy visszakerülhessenek a vadonba...

Kenzai falu

Régen volt Kenya

A Kilimandzsáró

Modern örökség

A nagymama haldoklik. Magához hívja az unokáját, és így szól:

- Mindig jó gyerek voltál, ezért rád hagyom a farmomat, beleértve a nagy házat, az istállót, a munkagépeket és 22 millió dollárt!
- Hú, nagymama - lelkenedik az unoka.
- Nem is tudtam, hogy ilyen gazdag vagy! És hol van ez a farm?
- A Facebookon.

Cigiző ló

- Te Józsi, cigizik a lovad?
- Nem, miért?
- Akkor ég az istálló...

A katica és az egyetem

- Üldögél a katicabogár a levélen, és keservesen sír. Arra jár egy hangya és megsajnálja:
- Miért sírsz?
 - Nem vettek fel az egyetemre - zokogja a katica.
 - És miért nem?
 - Mert csak hét pontom van.

Papagáj

- Asszonyom, meghoztam a papagáját.
- Ó, de kedves! De hát ez egy macska!
- Az. A papagáj benne van.

Tanú

- Két barát az erdőben sétál:
- Látod azt a hatalmas fát ott? - kezdi az első.
 - Igen.
 - Képzeld, tavaly két perc alatt felmáztam a tetejére.
 - Na ne mondd, mert úgysem hiszem. Volt tanúd rá?
 - Hogyne. Egy medve.

A csiga és a nyúl

- A csiga megy az erdőben:
- De jó, hogy ilyen lassan megyek! De jó, hogy ilyen lassan megyek!
- Nyuszi:
- Hát ennek meg miért örülsz, te csiga?!
 - Azért, mert rossz irányba tartok...

Női foci

- Miért nem képesek a nők focizni?
- Mert 11 nő képtelen ugyanabban a ruhában egymás mellett lenni...

Torna

- Minden reggel, amikor felébredek, azonnal tornázni kezdek. Azt mondom magamnak:
- Rajta! Fel, le! Fel, le!
- Két perc gyötrelem után azt mondom magamnak:
- Jól van! Most próbáld ugyanezt a másik szemhéjjal is!

Zuhanás közben

- Két ejtőernyős zuhanás közben beszélget. Azt mondja az egyik:
- Te, innen fentről az emberek tényleg hangyáknak látszanak.
- Mire a másik:
- Nyissuk ki az ernyőt, ezek tényleg hangyák...

Hal

- Az étteremben a vendég nagyon sokáig vár az ebédre. Végül a pincér odamegy hozzá:
- Uram, a hal, amit rendelt, rögvest kész lesz.
- A vendég érdeklődve néz a pincérre:
- Ha szabad érdeklődnöm, milyen csalétket használnak?

Halászsok

- Egy férfi fuldoklik a tóban. Egyszer csak meglát egy csónakot, benne két halással. Odaszól nekik:
- Halászsok! Halászsok!
- Mire az egyik halász visszaszól:
- Mi is, csak nem kiabálunk!

Vendéglátás

- Nahát! - csattan föl a vendég az étteremben. - Hogy ez micsoda vendéglő! Ide sem jövek még egyszer... Rántott hús nincs, húsleves nincs, pörkölt nincs és desszert sincs... Kérem a kabátomat!
- Attól tartok uram, hogy már az sincs...

Jegyek

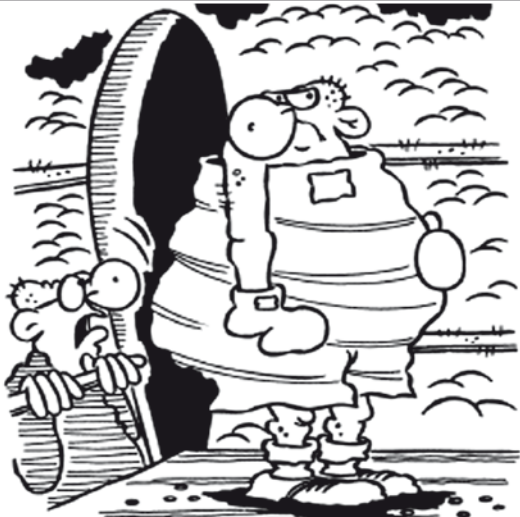
- A fiú az apjának.
- Apa, hoztam egy 4-est.
 - Miből?
 - Egy 2-esből, és két 1-esből.

Suliban

- A diákok látják, hogy a tanár úr a folyosón sétál, és egy vekkert tart a kezében. Odasietnek hozzá, és megkérdik:
- Tanár úr, van öt perce a számunkra?
 - Most ne zavarjatok gyerekek, látjátok, hogy éppen órát tartok.

Pilóta és az orvos

- Utasok ülnek a repülőn, egyszer csak a pilóta hangja hallatszik a hangosbeszélőből:
- Hölgyeim és uraim, itt a pilóta beszél. Van önök között orvos? Kérem, fájadjon a pilótafülkébe.
- Egy orvos feláll, és bemegy a fülkébe. Néhány perc múlva újra a hangosbeszélő, ám most az orvos hangja hallatszik:
- Kedves utasaink! Van önök között pilóta?

- Ne felejtse el a tervet: amikor kifárad a nevetéstől, húzza be neki egy balegyenest!

- Hogy fogunk saját házat venni, ha az összes zsebpénzed édességre költöd?

Időutazás

Professzor a hallgatókhoz:
– Az időutazásról szóló szemináriumot a múlt héten tartjuk...

Buli

Házibuliban odamegy a fiú a magányos lányhoz:
– Szia! Veled senki sem táncol?
– Nem...
– Akkor feltennéd a virslit főni?

Indián név

Bemegy az indián a falu előljárójához, hogy nevet szeretne változtatni, mivel az eredeti neve túl hosszú.
– És mi a neve, amit meg szeretne változtatni?
– A nevem „Vonat, amely mindig kétszer dudál, mikor hajnalban befordul a síneken”.
– Igen, ez tényleg elég hosszú. Mire szeretné változtatni?
– „Tüütüüü.”

Indiánok

Pusztulnak az indiánok lovai, úgyhogy elhatározzák, hogy tanácsot kérnek a varázslótól:
– Testvéreim, Manitu üzeni, hogy legeltesétek a lovakat feljebb a folyón!
Pár hét múlva még mindig pusztulnak a lovak, úgyhogy visszamennek megint tanácsért:
– Testvéreim, Manitu üzeni, hogy legeltesétek a lovakat lejjebb a folyón!
Pár hét múlva megint felbukkannak:
– Ó, bölcs öreg, megdőglött minden lovunk.
– Kár, pedig még annyi jó ötletem lett volna.

Vízisi

Két indián először lát vízisit.
– Miért megy olyan gyorsan a csónak?
– Hát nem látod, hogy az ember üldözi?

Eső

Egy sápadt arcú jár az indián faluban, ahol hetek óta nincs víz. Miközben a faluban járkál, látja, hogy egy indián folyamatosan dobol. Megkérdezi a törzsfőnöktől:
– Ő a sámán?
– Igen.
– És most esőt csinál?
– Nem, a vízvezeték-szerelőt hívja a szomszéd faluból.

Csőtörés

Csőtörés egy orvos villájában. A doki éppen telefonon beszél egy ismerős csőszerelővel.
– Azonnal ugorj kocsiba, csőtörés van nálunk, a pincében már minden úszik!
– Nem mehetek dokikám, tudod, hogy ünnepelünk, itt vannak a gyerekek, az egész rokonság, hívjal valaki mást!
– Bezzeg, mikor beteg valaki a családból, mindig engem hívsz, és én mindig szó nélkül indulok.
– Igazad van, már indulok is!
A csőszerelő megérkezik. Kinyitja a pincébe vezető ajtót, és a harmadik lépcsőfokról bedob a vízbe két aszpirint, és így szól:
– Ha hétfőig nem apad le, akkor hívjal vissza!

Fogorvosnál

– Hé, mit csinál? Ez nem a fájós fogam!
– Nyugi, nyugi! Majd arra is sor kerül.

Fekete

– Pincér, hozzon egy dupla feketét!
– Hány cukorral uram?
– Ha jó a kávé, akkor eggyel szoktam inni.
– Igenis kérem, négygel hozom!

Zongora

– Jó napot, asszonyom. Én vagyok a zongorahangoló.
– És? Ki hívta magát?
– A szomszédok!

Fogkrém

Két fogkrém megy az utcán, az egyik egyszer csak megáll. A másik megkérdi:
– Hát te miért álltál meg?
– Megkötöm a kalciumot.

A sál

Két nő beszélget az Alpok egyik szállodájának a teraszán.
– Nézd, ott síel a férjem, a hegy tetején!
– mutatja az egyik.
– Azzal a hosszú, piros sállal?
– Te naiv lélek! Az nem sál, az a nyelve!

Vasút

Megérkezik a fáradt utazó, leszáll a vonatról, kérdezi az állomásfőnököt:
– Mondja, hol van itt a falu?
– Ezen a bekötőúton elindul, és három kilométer múlva ott lesz.
– Nem tudták volna egy kicsit közelebb tenni az állomást a faluhoz?
– Tehettük volna, de akkor messze lenne a sínektől.

– Már megint azt álmodtam, hogy nem kapok levegőt.

– A mamád tudja, hogy megint kiszöktél a járókából!

Nagyszénási tábor

Az idén augusztusban megtudtam, hogy táborba mehetek Nagyszénásra, négy másik tanulóval együtt. Nagyszénás Magyarcsere ny testvértelepülése. Ez egy ötnapos tábor volt. Augusztus 16-án délután fél kettőkor indultunk, Kovács Csilla tanítónő jött velünk. Az út nem volt nagyon hosszú.

Mikor odaértünk, a nagyszénásiak fogadtak bennünket, megmutatták, mi hol található. Ez egy különleges tábor volt, mivel sátrakban aludtunk. Első nap ismerkedtünk, rajtuk kívül voltak gyerekek Romániából (Ilyfalva), Magyarországról (Magyarszentmiklós) és a házizagdák, a nagyszénásiak.

Minden nap más-más programokat szerveztek a számunkra. Jártunk Szarvason egy arborétumban, hajózártunk, láttuk a trianoni és milleniumi emlékművet. Eljutottunk Ópusztaszerre, s megtekintettük a Feszty-

körképet, a régi öltözeteket, tárgyakat, házakat. A táborban varrtunk, agyagedényeket készítettünk és nyilaztunk is. Szent István-napkor főzőversenyben vettünk részt, élvezhettük az István, a király című rockoperát, és volt lábténiszbajnokság is. Az utolsó előtti napon bulit szerveztek, volt zene meg táborfűz. Az utolsó napon elbúcsúztunk az új barátainktól, kaptunk egy-egy cédét, és indultunk haza.

Nagyon jó volt ebben a táborban, sok új barátot és barátnőt szereztem. Örülök, hogy ilyen élményben lehetett részem.

Fehér Melinda, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsere ny

Oláh Anita, Fazekas Anasztázia, Golity Jagoda, Hoffmann Delilla és Fehér Melinda

Görgéy Artúr történelemverseny

2012. október 26-án rendezik hagyományos őszi, Görgéy Artúr nevét viselő történelemversenyét az újszegedi Tisza-parti Általános Iskola. Részt vehetnek Csongrád megye és a határon túli magyar közösségek 7. és 8. osztályos általános iskolásai (az érdeklődő ható-

dikosokat esetleg be lehet venni a csapatba). Nagy hagyományokra visszatekintő rendezvényről van szó, melyen a délvidékiek is rendszeresen megjelentek, és jól szerepeltek.

A verseny témája: A magyar-lengyel történelmi kapcsolatok.

A verseny célja:

- a magyar-lengyel barátság ápolása
- a középiskolai felvételre való felkészülés segítése
- a tanulók elméleti ismereteinek bővítése

- az önálló munkára és a csapatmunkára nevelés.

Együttal a verseny remek alkalom arra, hogy a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok találkozzanak, megismerkedjenek egymással.

Nevezés:

- történhet levélben, faxon vagy e-mailben
- a csapatnév (szabadon választott fantáziánév) és a felkészítő tanár nevének, elérhetőségének, illetve az iskola nevének és címének pontos megjelölésével

- a mellékelt nevezési lapon (lásd az alábbi linket!).

Levél cím: Tisza-parti Általános Iskola

6726 Szeged, Maróczy Géza tér 2. A borítékra kérjük ráírni: „Humán munkaközösség – történelmi vetélkedő”

Fax: 62/547-130

e-mail: mikovaler@gmail.com

Nevezési határidő:

2012. október 5.

Nevezési díj nincs!

Részletek és nevezési lap itt:

<http://www.tiszaparti.hu/uj/custompages/Gorgey2012felhivas.pdf>

Az alábbi linken le lehet tölteni a megadott irodalmat.

<http://s4.fsx.hu/2012/06/25/11/04/e1ab08ed7e5ab7d8710b9e8acbaa862/LEMOLK.pdf>

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info